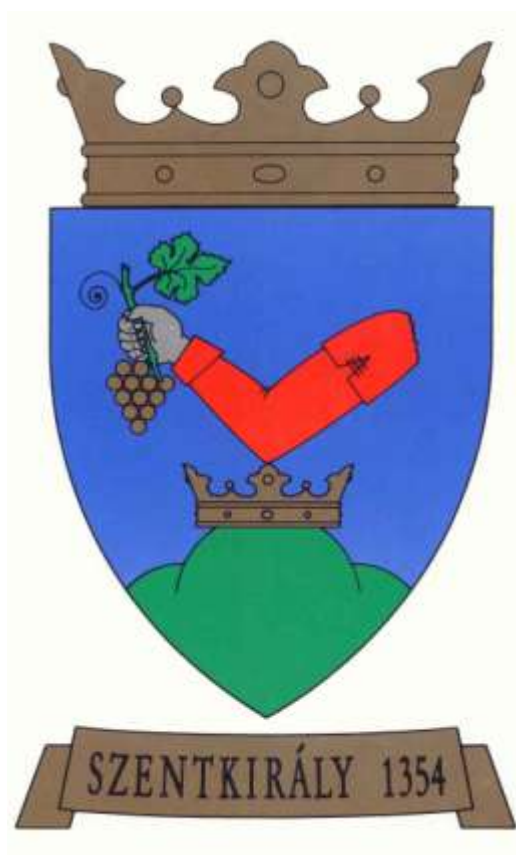

Szentkirály Község Önkormányzata

2013. Augusztus 02.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	2
A település bemutatása	3
Szentkirály értékei, küldetése	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása	9
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	13
4. A gyermekek helyzetét, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	30
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	49
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	57
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	62
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	68
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	71
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	72
1. A HEP IT részletei	72
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	72
A beavatkozások megvalósítói	73
Jövőképünk	74
Az intézkedési területek részletes kifejtése	74
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	83
3. Megvalósítás	87
A megvalósítás előkészítése	87
A megvalósítás folyamata	87
Monitoring és visszacsatolás	89
Nyilvánosság	89
Kötelezettségek és felelősség	89
Érvényesülés, módosítás	90
4. Elfogadás módja és dátuma	91

Bevezetés

Az esélyegyenlőség eszméjének egyre mélyebb és szélesebb körű társadalmi tudatosulása érdekében Szentkirály Község Önkormányzata összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Helyi Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzata az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes programok, projektek és intézkedések kidolgozásában az érdekelt célcsoportok és civil szervezetek is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja kapcsolatrendszerében lévő partnereit, különös tekintettel a köznevelés állami intézményfenntartóira.

A település bemutatása

Szentkirály a Duna-Tisza közén, Kecskeméttől 20 km-re, keletre található. A falu több ezer éves gyökerekkel rendelkezik: régészeti leletek maradtak ránk a rézkortól, írásos emlékek 1354-től, s az Árpád-kori templom romjai még a XIX. században is álltak.

A török időkben már jelentős településnek számított, erről tanúskodnak a szultáni khász birtok összeíró levelei. A későbbi felszabadító hadjáratok során azonban teljesen feldúlták és elnéptelenedett. Ez idő tájt, a XVIII. században vált Kecskemét város pusztájává, melyet az később bérlők, a városi polgárság tulajdonába adott ki. Így alakult ki Szentkirályon a nagy kiterjedésű tanyahálózat, mely még ma is jelentős a település életében.

A kecskeméti bérlők közül egyre többen települtek ki a pusztára, ahol kis és középirtokosként főként állattenyésztéssel és szőlőtermesztéssel foglalkoztak. A lakosság növekedése megkövetelte a helyben oktatást, mely az 1850-es években indult meg. A település fejlődését jól mutatja, hogy 1901-ben a katolikus, majd 1902-ben a református hívek is templomot építettek. Ebben az időben a pusztai lakossága mintegy kétszerese volt a mainak.

Szentkirály-pusztai 1952. január 1-én vált közigazgatásilag is önállóvá Lászlófalva néven. A község eredeti, ősi nevét 1987. augusztus 20-án tudta visszaszerezni a helyi vezetés és a lakosság kezdeményezésére.

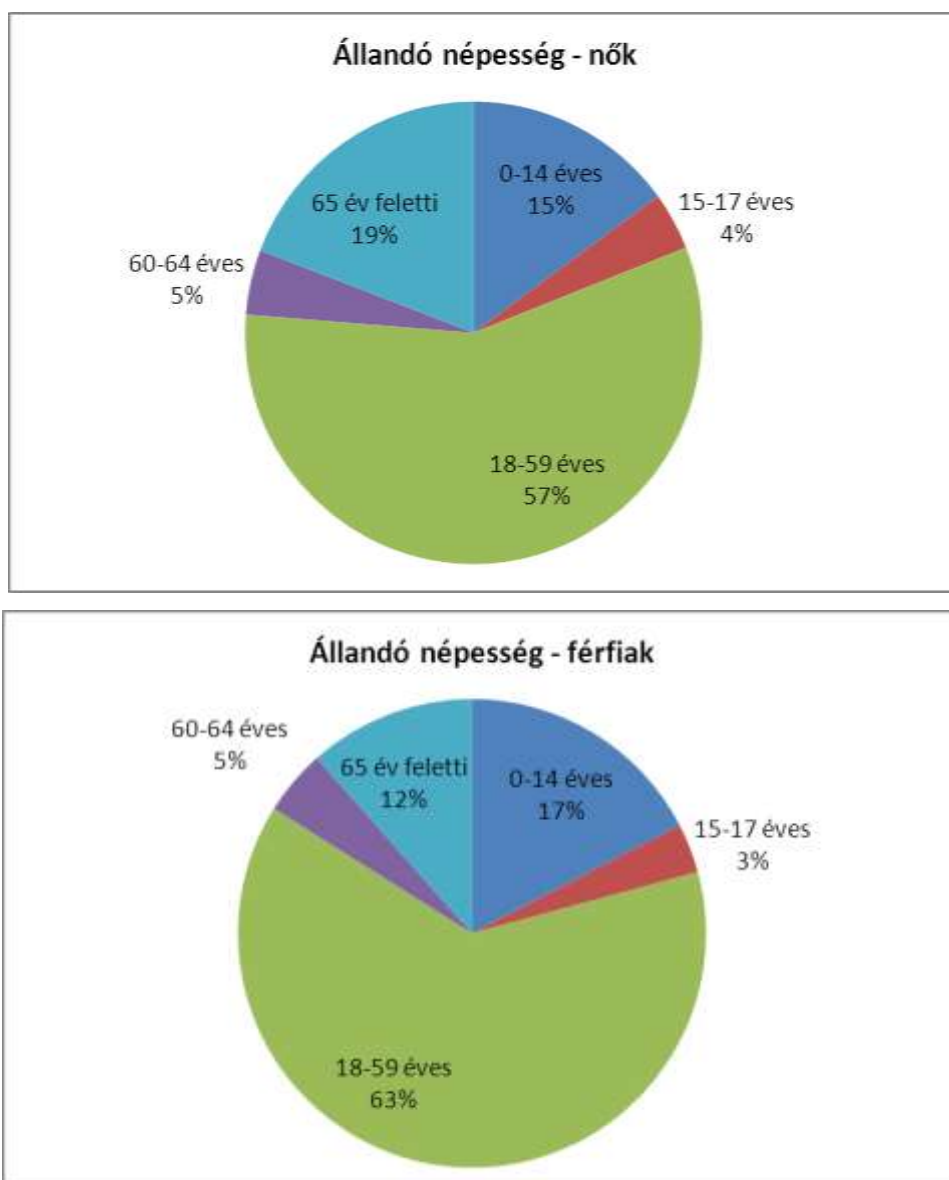
Népesség

A település lakosságszáma a szocialista tsz-esítés tanyarombolásának következtében az 1950-es évektől jelentősen csökkent, mely folyamat egészen az ezredfordulóig tartott. Azóta a népességszám többé-kevésbé stabilnak mondható.

1. számú táblázat:
Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	1960	
2008	1958	100%
2009	1933	99%
2010	1930	100%
2011	1940	101%
2012	1953	101%
2013	1959	100%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú diagram: Állandó népesség - nők - férfiak

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Szentkirályon is megfigyelhető a népesség elöregedésének folyamata, azonban ez még mindig kedvezőbb a kistépülések átlagánál.

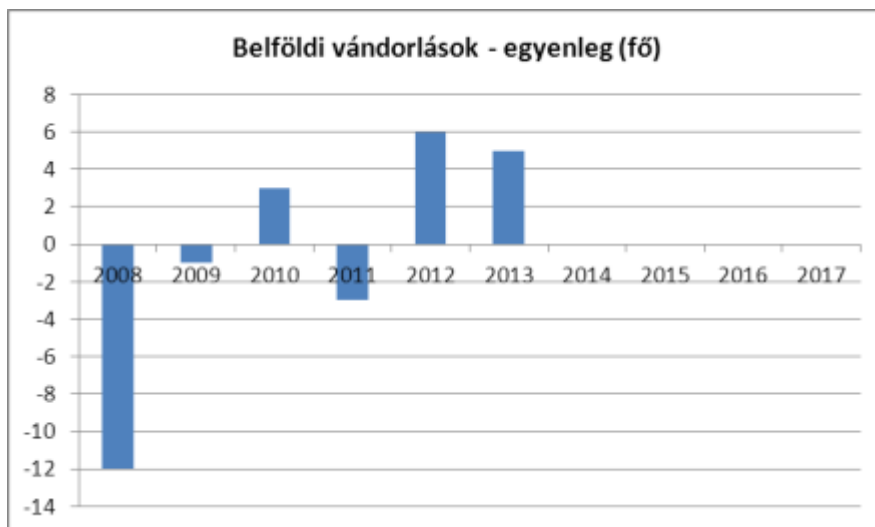
3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2008	297	322	92,2%
2009	302	317	95,3%
2010	311	308	101,0%
2011	305	321	95,0%
2012	309	314	98,4%
2013	312	306	102,0%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

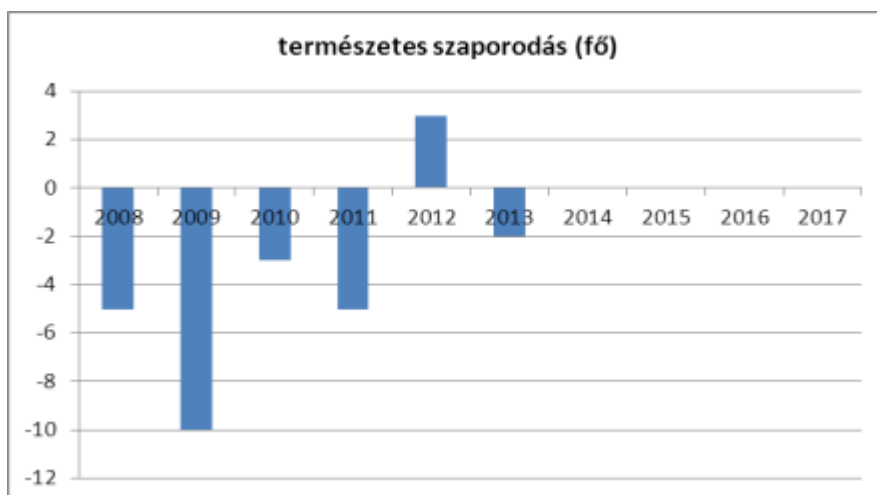
A népesség változásában jelentősebb szerepet a vándorlás jelent, mely többnyire inkább pozitív előjelű, míg a természetes szaporodás többnyire inkább negatív.

4. számú diagram: Belföldi vándorlások

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú diagram: Természetes szaporodás

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Gazdasági jellemzők

A vállalkozások száma száz fölött van településünkön. Vannak egyéni vállalkozók, de van több kisebb üzem is, amelyek jelentős létszámmal foglalkoztatnak munkaerőt (az összes foglalkoztatott közel harmadát). Fontos, hogy jó kapcsolat épüljön ki a helyi vállalkozókkal, hiszen az ő jelenlétük biztosítja a megélhetéshez elengedhetetlen anyagi forrásokat. Legnagyobb adófizető és munkáltató a Szentkirályi Ásványvíz Kft.

Az ipari aktivitás elsősorban az élelmiszeripar (Szentkirályi ásványvíz, Méhecske Bt.), illetve a közúti fuvarozás, gépjárműjavítás (Kéri Kft.), építőipar (Team Kft.) területén tapasztalható. A legtöbb szolgáltatást (autószerelés, asztalos, lakatos, építőipari és egyéb munkák) helyi mesterek, egyéni vállalkozók biztosítják. A településen négy élelmiszerbolt található, ebből egyik felújítás miatt már huzamosabb ideje zárva van. Az üzemelő CBA hálózati tag élelmiszerbolt egyedül is képes lenne kielégíteni a lakossági igényeket, melyet kiegészítenek a kisebb üzletek és több mozgóbolt is (cukrász- és pékáruk, gázpalack, takarmány, stb.). Ezeken felül két ruházati és vegyes butik, illetve egy vegyes mezőgazdasági bolt is működik.

A község életében napjainkban is meghatározó a mezőgazdaság és ez valószínűleg a kedvezőtlen folyamatok ellenére így marad a jövőben is. Ezért fontos cél, hogy a helyi mezőgazdaságot segítse az önkormányzat a lehetőségeihez mérten: helyet ad a falugazdásznak, segíti az őstermelők ügyintézését, tájékoztatását, elősegíti a termelői szervezetek tevékenységét.

Közzolgáltatások

A hivatali ügyintézés a településen helyben megoldott. Szentkirály Tiszaug településsel közösen működtet közös önkormányzati hivatalt.

Az önkormányzat szintén helyben biztosítja az óvodai nevelés igénybevételének intézményes feltételeit, illetve működteti a 8 osztályos általános iskolát, melyet 2013-tól már az állam üzemeltet.

A háziorvosi, gyermekorvosi, valamint fogorvosi ellátás ma vállalkozói szerződés szerint történik. Az ügyeleti ellátás tiszakécskei központtal társulás keretében megoldott. Az önkormányzat fenntart még védőnői szolgálatot, valamint a fizioterápiás és svédmasszázs ellátás is igénybe vehető. Működik a településen gyermekjóléti szolgálat, valamint két tanyagondnoki szolgálat. Az idősek otthoni ellátását három házi segítségnyújtó támogatja.

A település művelődési háza és könyvtára sokrétű feladatot lát el. Igyekszik biztosítani a művelődés és a szórakozás, a hagyományápolás lehetőségét minden korosztálynak. A lakosság tájékoztatásának bevett eszköze községünkben a havonta megjelenő Szentkirályi Hírmondó.

Szentkirályon országos főút nem halad át, a legfontosabb közlekedési út a 4622. és a 4623. számú Kecskeméti Lakitelekkel, illetve Tiszaújszállással összekötő út. Ezen kívül egy gyengébb minőségű burkolt úton Kocsér is elérhető. Vasút hálózat a települést elkerüli.

A belterületi utak 80 %-a pormentesített. A településen néhány kivételtől eltekintve minden lakott ingatlan elektromos árammal ellátott, vezetékes ivóvíz, földgáz hálózat részben külterületen is, szennyvízcsatorna hálózat a belterület 95 %-án elérhető.

Szentkirály értékei, küldetése

Szentkirály Község Önkormányzata a továbbiakban is biztosítani kívánja minden lakosa számára, tekintet nélkül nemzetiségre, vallásra, nemre vagy életkorra, az egyenlő bánásmódhoz és az esélyegyenlőséghez való jogot. Tiszteletben tartja az emberi értékeket, a méltóságot, az egyediséget. A szolidaritás, az igazságos esélyteremtés olyan értékek, amelyek garantálása minden szentkirályi lakos számára az önkormányzat alapvető célkitűzése.

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a mélyszegénységben élők, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők helyzetére, igényeire, fontos küldetéseként fogalmazva meg az említett célcsoportok életkörülményeinek javítását és esélyegyenlőségének biztosítását.

Az önkormányzat az alkalmazásában állók tekintetében törekszik az egyenlő bánásmód alkalmazására, a munkatársak törvényben megfogalmazott jellemzői miatt bekövetkező közvetlen és közvetett megkülönböztetés, zaklatás, jogellenes elkülönítés, megtorlás megelőzésére és megszüntetésére, az esélyegyenlőség előmozdítására.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Szentkirály Község Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei:

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva:

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Valamennyi célcsoport számára önkormányzati rendeletekben, illetve határozatokban nem szabályozott gyakorlat alapján többféle pénzbeli és természetbeni támogatás érhető el. Az egyes célcsoportok számára leginkább az alábbi ellátásokat, támogatásokat nyújtja önkormányzatunk.

Mélyszegények, romák:

Szentkirály Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2011. (VIII. 30.) ökt. r. 10. §-a foglalkozik az átmeneti segély megállapítási feltételeivel nagycsaládosok, jövedelemmel nem rendelkezők részére. Ugyanezen ökt. r. 13. §-a foglalkozik a szociális kölcsön nyújtásának feltételeiről. Ugyanezen ökt. r. 16. §-a foglalkozik a temetési segély nyújtásának feltételeiről.

A Képviselő-testület az 57/2013. ökt. határozatában pályázott a szociális tűzifa programban való részvételre.

Gyermekek:

Szentkirály Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2011. (VIII. 30.) ökt. r. 10. §-a foglalkozik az átmeneti segély megállapítási feltételeivel nagycsaládosok, gyermeküket egyedül nevelő szülők részére.

Az 1/2007. (II. 9.) ökt. r. fogalmazza meg a gyermekvédelmi pénzbeli és személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat.

A Képviselő-testület az 53/2013. ökt. határozatában csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz.

Nők:

Szentkirály Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2011. (VIII. 30.) ökt. r. 6. §-a foglalkozik a rendszeres szociális segély megállapítási feltételeivel gyermeket váró nők részére. Ugyanezen ökt. r. 10. §-a foglalkozik az átmeneti segély megállapítási feltételeivel nagycsaládosok, gyermeküket egyedül nevelő szülők részére.

Idősek:

Szentkirály Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2004. (III. 5.) ökt. r. II. fejezete foglalkozik az önkormányzat által fenntartott Idősek Házában lévő lakások bérleti feltételeivel.

A 6/2011. (VIII. 30.) ökt. r. 10. §-a foglalkozik az átmeneti segély megállapítási feltételeivel 70 évesnél idősebb, és az egyedül élők részére. Ugyanezen ökt. r. 17. §-a fogalmazza meg az Idősek egyszeri támogatásának feltételeit.

Az 1/2007. (II. 9.) ökt. r. fogalmazza meg az idősek részére szóló személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat.

A Képviselő-testület az 57/2013. ökt. határozatában pályázott a szociális tűzifa programban való részvételre.

Fogyatékos személyek:

Szentkirály Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2011. (VIII. 30.) ökt. r. 6. §-a foglalkozik a rendszeres szociális segély megállapítási feltételeivel azok számára, akik egészségkárosodottak vagy rendszeres orvosi kezelés alatt állnak.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az esélyegyenlőség, a szolidaritás, az igazságos esélyteremtés olyan egyetemes értékek, amelyek megjelenésére Szentkirály Község Önkormányzata azokban a stratégiai dokumentumaiban, koncepcióiban, és programjaiban is törekszik, amelyek vagy az önkormányzat átfogó, vagy egy-egy szektorra vonatkozó konkrét jövőbeli terveit, célkitűzéseit határozzák meg. Az esélyegyenlőség ily módon horizontális értéként és követelményként jelenik meg az önkormányzat stratégiai dokumentumaiban, ami biztosítja azt, hogy a város közép- és hosszú távú fejlődését meghatározó elképzelésekben hangsúlyos elemként jelenjen meg ez a szemléletmód.

Szentkirály Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az 1/2013. (II. 26.) önkormányzati rendeletben határozta meg a 2013. évi költségvetését :

- bevételi főösszeg : 205.400 ezer Ft
- kiadáis főösszeg : 205.400 ezer Ft
- tervezett működési hitel összege : 0 Ft

Az Önkormányzat gazdálkodása stabil, nincs sem hosszú-sem rövid lejáratú hitelállománya.

Szentkirály Község Önkormányzatának 2010 – 2014. évekre szóló Gazdasági Programja lefekteti a 4 éves ciklus fejlesztési elképzeléseit, jövőképét:

« A község fejlesztése szempontjából – az előző ciklus meghatározásait figyelembe véve - továbbra is cél a települési infrastruktúra fejlesztése, az itt élők életminőségének javítása kül- és belterületen egyaránt, valamint a település vonzóvá tétele befektetők és lakosság számára. Azonban ezt úgy szeretnénk megvalósítani, hogy elsősorban a saját belső erőforrásainkat hasznosítsuk, illetve ezeknek adjunk teret. Ezért jövőkéünkben az önfenntartó folyamatokat szeretnénk erősíteni.

Szentkirály község képes legyen kiaknázni az adottságaiban rendelkezésre álló erőforrásokat, s ez által lehetőségeihez mérten törekedjen az önfenntartás fokozására a gazdasági- és társadalmi élet, valamint a települési környezet különböző területein: demográfia, gazdasági- és kereskedelmi szolgáltatások, foglalkoztatás, energiatermelés, oktatás, egészségügy, élelmiszer előállítás, környezetvédelem, stb.”

Szentkirály hatályos településrendezési terve és helyi építési szabályzata módosításokkal és egységes szerkezetben 2012. augusztus 18-án lépett hatályba, mely tartalmazza a 76/2007. (VII.23.) ökt. határozattal jóváhagyott Településszerkezeti leírást és az 51/2012. ökt. határozattal jóváhagyott tervi munkarészeket, valamint a 12/1999. (XII.1.) ökt. rendelet szerinti Helyi Építési Szabályzatot (HÉSZ).

Szentkirály Településfejlesztési Koncepció a 97/2006. (XII.1) ökt. határozat által került jóváhagyásra, és a hatályos Településrendezési Terv részét képezi.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Szentkirály Község Önkormányzata tagja volt a 2012. december 31-i hatállyal megszűnt Kecskemét és Térsége Többcélú társulásnak, mely szerteágazó feladatellátási tevékenységek végzett (pl. alapfokú oktatás-nevelés, orvosi ügyelet, könyvtári szolgáltatás, stb.). Ennek megszűntével a feladatok részben visszakерültek önkormányzati szintre, részben az állam felelősségi körébe kerültek. Egyes településfejlesztési feladatokban koordinátorként részt vesz az Aranyhomok Kistérségfejlesztési Egyesület, melyben valamennyi kistérségi település tagként képviselteti magát.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A HEP elkészítése során az alábbi adatbázisokat, forrásokat használtuk:

- TEIR adatbázis
- önkormányzati belső adatbázisok: népesség nyilvántartás, szociális ügyek, lakhatás, stb.
- intézményi (iskola, óvoda, művelődési ház) adatbázisok
- saját adatgyűjtés az érintett területek ismerőitől: könyvtáros, civil szereplők, védőnő, háziorvosok, tanyagondnokok, stb.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új keletű fogalom az emberiség történelmében, a XX. században jelent meg először. Az Európai Unióban a szegénység mérésére használt egységes indikátorrendszer alapjait a tagországok állam- és kormányfői a 2001-ben Brüsszel külvárosában, Laekenben tartott tanácsülésen fogadták el. A laekeni indikátorrendszer alapján határozta meg az Európai Bizottság az Európa 2020 stratégia szegénység csökkentési célját is. Az uniós cél, hogy 20 millió fővel csökkenjen a szegénységben és kirekesztettségben élők száma.

Az ehhez kapcsolódó magyar vállalás szerint Magyarország 2020-ra mintegy félmillió fővel kívánja csökkenteni a szegénységben élők számát. A vállalások meghatározásához az Eurostat három mutatószámot használt: a jövedelmi szegénységben élők számát, a rendkívül alacsony munkaintenzitású háztartásokban élők számát, valamint az anyagi deprivációban élők számát.

A gyermeküket egyedül nevelők (33%), a három- és többgyermekes (23%), valamint a középkorú egyszemélyes háztartások (25%) körében volt a legmagasabb a szegénység 2005-ben Magyarországon. Ezzel szemben az idős párok és az egy gyermekes párok szegénységi rátája átlag alatti volt. Az elmúlt másfél évtized folyamatait vizsgálva láthatjuk, hogy mind a 30–64 év közötti egyedülállók, mind a gyermeküket egyedül nevelők, mind pedig a sokgyermekesek szegénységi kockázata a teljes időszakban lényegesen magasabb volt az átlagosnál.

A mélyszegénység fogalmát a Társadalmi Megújulás Operatív Program „Közösségi felzárkóztatás a mélyszegénységben élők integrációjáért” című pályázati felhívás bizonyos része írja le pontosan. Eszerint:

„Azokat a közösségeket, amelyek mélyszegénységbe süllyedtek a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.” A mély szegénység a Világbank mércéje szerint azokat sújtja, akik naponta 1,25 dollárnak megfelelő összegből kénytelenek megélni. (280.- Ft/nap, 8.400.-Ft/hó) Ez a mérőszám elsősorban a fejlődő országokra jellemző, a fejlett világban, más mutatókat használnak.

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik, többek között, a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat a lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet.

Azokat soroljuk a mélyszegénységben élők közé, akik az alábbiak közül legalább kettő kritériumnak megfelelnek:

- legalább három éve munkanélküliek, illetve ezen idő alatt legfeljebb közfoglalkoztatásban vettek részt;
- legfeljebb az általános iskola 9-10. osztályát végezték el, ami mellett esetleg nem piacképes szakképzettséget vagy OKJ-s szakképesítést szereztek;
- aktív korú inaktívak;
- kettőnél több gyermeket nevelnek.

A 2008-as adatok szerint a társadalom 5-7 százaléka él mélyszegénységben Magyarországon, köztük kétszáz ezer gyerek.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szociális ellátásokra való rászorultság egyik meghatározó eleme a jövedelmi helyzet, amelyet meghatároz a keresetek, a nyugdíjak és nyugdíjszerű ellátások mértéke. A szegénység szélsőséges formáinak közvetlen oka az alacsony, legális jövedelem.

„2011-ben a teljes munkaidőben alkalmazásban állók átlagos bruttó keresete – a számviteli nyilvántartások alapján – 213.100 forint volt, 5,2%-kal több az egy évvel korábbinál. Az átlagos havi nettó kereset összege 2.141.100 forint volt, 6,4%-kal magasabb a 2010. évinél. A versenyszférában 144.400 forint, a költségvetési szervezeteknél 134.300 forint, míg a nonprofit szférában 126.600 forint volt a kézhez kapott kereset átlagos összege”¹ 2011-ben a létminimum egy fogyasztási egységre számított átlagos értéke havonta 83.941 Ft volt.

Bács-Kiskun megyében az alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete 2011-ben 170.271 Ft volt.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A mélyszegénységben élők helyzetét döntő mértékben meghatározó adottság az ezt a társadalmi réteget fokozottan érintő foglalkoztatási válság. A munkajövedelem hiánya és a transzferjövedelmek ennek következtében bekövetkező fokozódó aránya a háztartások bevételeiben a mélyszegénység kialakulásának és konzerválódásának egyik legfőbb oka.

Magyarországon 2013. I. negyedévében a munkanélküliek száma 509 ezer fő, a munkanélküliségi ráta 11,8% volt. Míg a férfiak munkanélküliségi rátája 0,4 százalékponttal emelkedett az előző év azonos időszakához képest, addig a nőké ugyanennyivel csökkent. A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint Bács-Kiskun megyében 2013. március hónapban 34.422 fő nyilvántartott álláskereső volt, ebből pályakezdő 4629 fő, megváltozott munkaképességű 1623 fő.

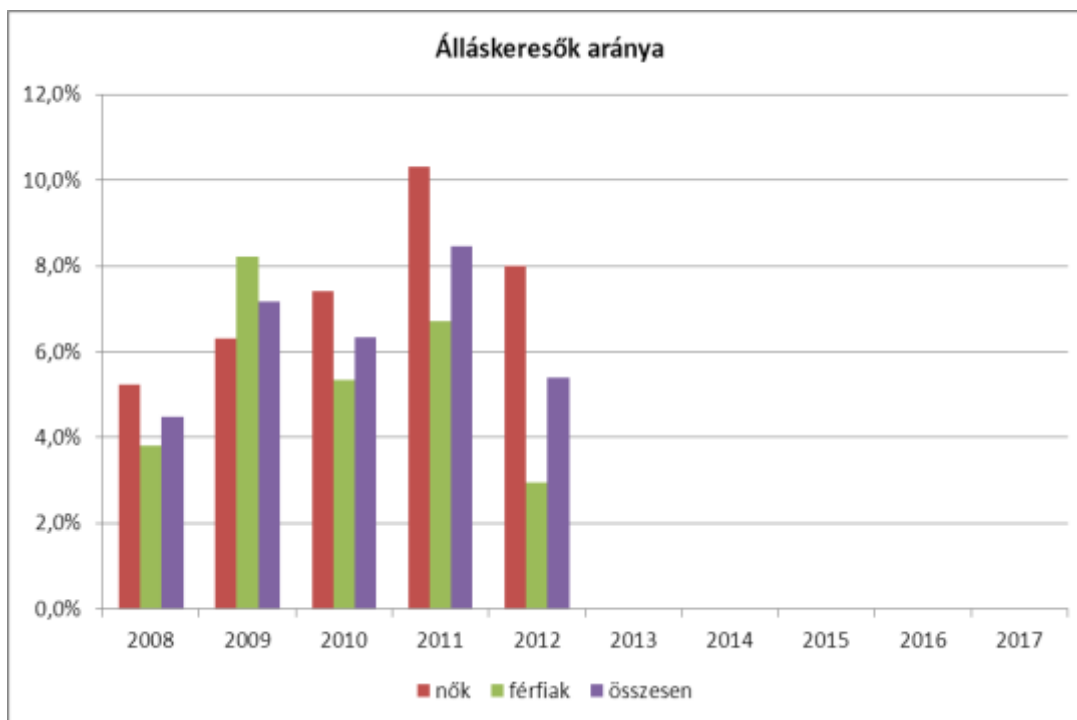
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A 2013. 03. 20.-i állapot szerint Szentkirály településen a nyilvántartott álláskeresők száma 129 fő volt. Járadék típusú ellátásban fő 14 fő, segély típusú ellátásban 6 fő részesült. A relatív munkanélküliségi mutató az országos átlag alatti, 8,44%.

A következő diagram az elmúlt öt évben a munkanélküliségi ráta negyedévenkénti százalékos alakulását mutatja a nők, illetve férfiak tekintetében.

A regisztrált munkanélküliek száma éves viszonylatban csökkenő tendenciát mutat, és ezen belül jól látható, hogy a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma is csökken, azaz a megközelítőleg a regisztrált munkanélkülieknek csak egyharmada az, akik 180 napnál hosszabb idő alatt jut munkalehetőséghez.

¹ A KSH jelenti, 2011/12 (Összefoglalás)

3.2.1. számú diagram - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

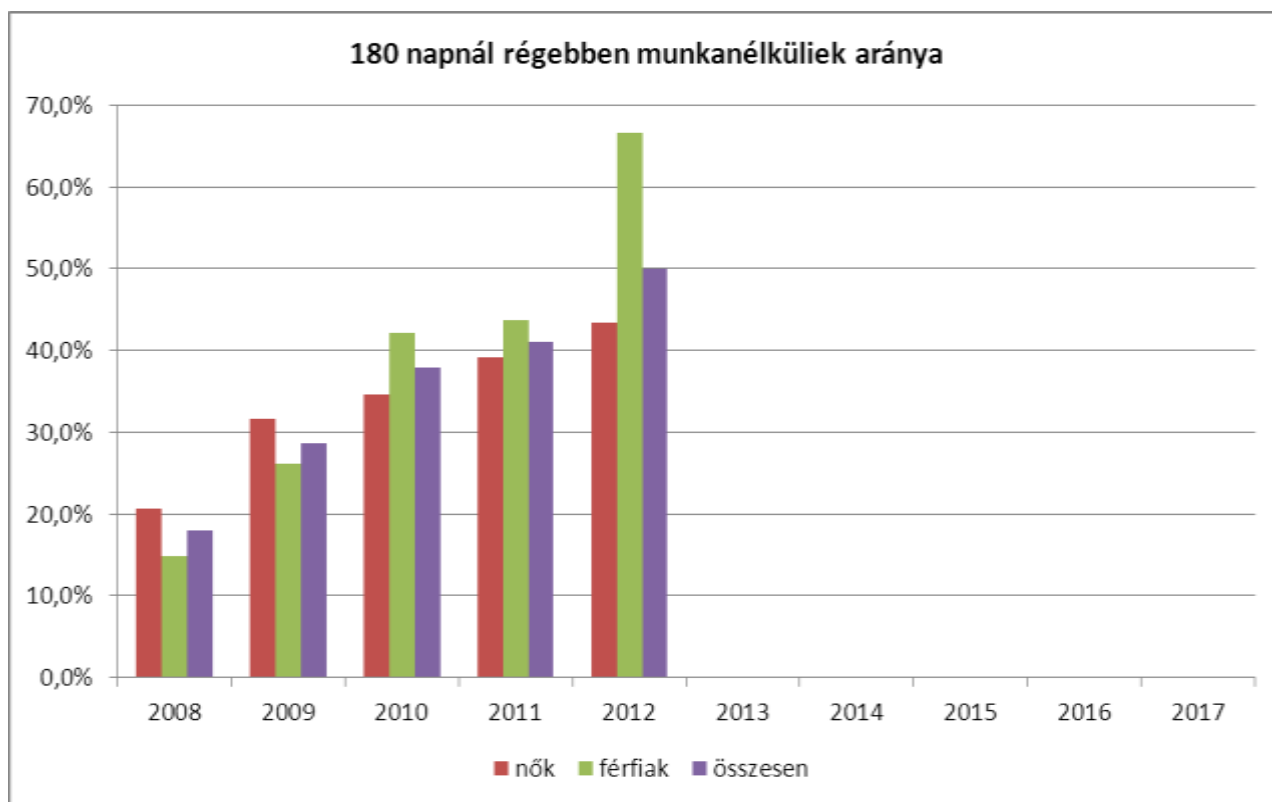
		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	40	66	67	93	74
20 éves és fiatalabb	fő	3	2	1	3	5
	%	7,5%	3,0%	1,5%	3,2%	6,8%
21-25 év	fő	10	11	14	16	12
	%	25,0%	16,7%	20,9%	17,2%	16,2%
26-30 év	fő	3	7	7	12	9
	%	7,5%	10,6%	10,4%	12,9%	12,2%
31-35 év	fő	3	5	8	6	10
	%	7,5%	7,6%	11,9%	6,5%	13,5%
36-40 év	fő	5	6	6	8	6
	%	12,5%	9,1%	9,0%	8,6%	8,1%
41-45 év	fő	6	11	10	13	10
	%	15,0%	16,7%	14,9%	14,0%	13,5%
46-50 év	fő	6	8	8	13	9
	%	15,0%	12,1%	11,9%	14,0%	12,2%
51-55 év	fő	3	9	5	10	7
	%	7,5%	13,6%	7,5%	10,8%	9,5%
56-60 év	fő	1	7	6	11	4
	%	2,5%	10,6%	9,0%	11,8%	5,4%
61 év felett	fő	0	0	2	1	2
	%	0,0%	0,0%	3,0%	1,1%	2,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az előző táblázat adatai bemutatják, hogy a munkanélküliek számának növekedése minden korcsoporton belül megfigyelhető, statisztikailag is értelmezhető kiemelkedés, eltérés csak a pályakezdő korosztály esetében mutatható ki.

A következő diagram egyértelműen mutatja a tartósan munkanélküliek emelkedő számát, mely 2012. és a férfiak esetében kiemelkedő. Figyelmeztető jel ez, mely alapján az önkormányzatnak – lehetőségeihez mérten – növelnie kell erőfeszítéseit a munkahelyteremtő intézkedések területén.

3.2.3. számú diagram - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek² foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	1608	816	792	1297	635	662	311	19,3%	181	22,2%	130	16,4%
2011	1688	858	830	1410	695	715	278	16,5%	163	19,0%	115	13,9%

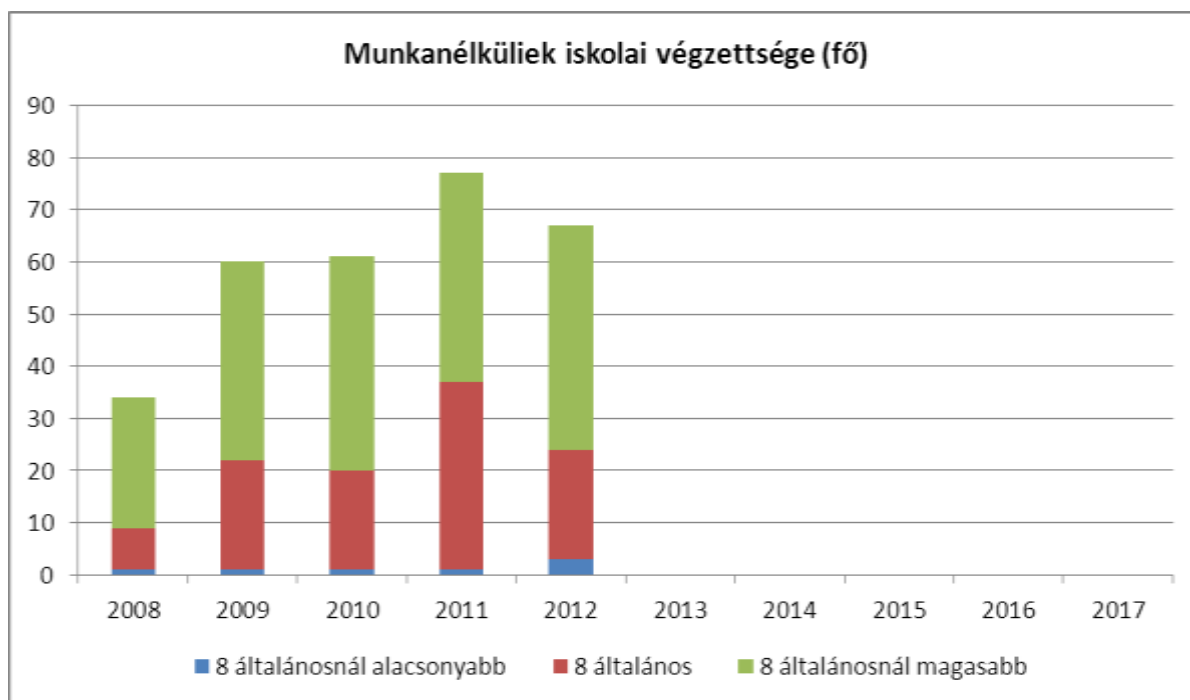
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Szentkirályon nem volt eddig domináns a csupán általános iskolával rendelkező munkanélküliek száma, de a lenti diagramon jól látható, hogy az elmúlt évek válsága elsősorban az ő arányukat növelte meg a

² Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést (ISCED 3), ld. Ft. hátrányos helyzetű munkavállalói meghatározása

munkanélküliek körében. Igaz azonban az is, hogy az önkormányzat rendelkezésére álló eszközökkel – elsősorban közmunka programok – főleg ezen réteg részére tudunk munkalehetőséget biztosítani.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Általános iskolai felnőttoktatás nincs a településen, de a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek aránya a munkanélküliek körében nem is számottevő.

c) közfoglalkoztatás

Szentkirályon nem jellemző a közfoglalkoztatás dominanciája. Ez elsősorban az alacsony munkanélküliségi mutatóknak köszönhető, illetve a relatív alacsony közfoglalkoztatotti létszámnak. Állandó roma népesség nincs a településen.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	2	0%	0	0%
2011	8	1%	0	0%
2012	5	0%	0	0%
2013	8	1%	0	0%

Forrás: Önkormányzat adatai

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

Szentkirály közlekedés szempontjából jó adottságokkal rendelkezik. A település Tiszakécske és Kecskemét között található, mindkét város 4 számjegyű közúti kapcsolaton elérhető. Ezen kívül alacsonyabb rendű, de

szilárd burkolattal rendelkező úton elérhető Lakitelek és Kocsér is. Ennek megfelelően a foglalkoztatottak közel harmada ingázó.

A potenciális munkalehetőségek helyben elsősorban a mezőgazdaságban, önfoglalkoztatásban (őstermelők) keresendők. Ez a szektor a munkavállalók közel harmadát foglalkoztatja. A mezőgazdaság domináns szerepe a foglalkoztatásban valószínűleg hosszabb távon is megmarad. Egyéb szektorokat tekintve a fő helybéli foglalkoztatók az önkormányzat és a Szentkirályi Ásványvíz Kft. Rajtuk kívül még több kisvállalkozás működik elsősorban az építőipar és a szolgáltatások területén. A legnagyobb iparűzési adó befizető a Szentkirályi Ásványvíz Kft., de a foglalkoztatásban korántsem képvisel akkora volument, ugyanis sok ingázót foglalkoztat a környező településekről.

A fejlesztések terén elsősorban a helyi kisvállalkozások kapacitására számíthatunk. Potenciálisan az önkormányzatnak lehet még jelentős szerepe a foglalkoztatás területén, de ennek jelentős korlátokat szabnak a mindenkor erre fordítható pályázati és egyéb források.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008	250	5	3	66	63744	58934	0	0
2009	270	4	3	65	85982	72513	0	0
2010	283	5	3	64	80984	75230	0	0
2011	287	5	3	64	76154	68070	0	0
2012	287	6	3	65	85045	82031	1	2
2013	290	5	3	65	90138	n.a.	1	2

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munkanapokon	átlagos utazási idő autóbuszsal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	20 perc	22	26 perc	0	0	0	100 perc
Megyeszékhely	20 perc	22	26 perc	0	0	0	100 perc
Főváros	80 perc	14	120 perc	0	0	0	19,5 óra

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Ebben a tárgykörben meglehetősen kevés program indul térségi szinten is. Szentkirályon egy saját nyertes TÁMOP projekt valósul meg, mely általános iskolásoknak könnyíti meg a kreatív munkaterületek felé irányuló szakmaválasztást.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	<i>nincs</i>	0
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	<i>van</i>	TÁMOP programok, NSRK keret
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	<i>van</i>	Építő közösségek Szentkirályon (TÁMOP-3.2.3/A-11/1)
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	<i>van</i>	TÁMOP programok, NSRK keret

Forrás: helyi adatgyűjtés

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

A fiatalok munkaerőpiaci segítéséhez hasonlóan itt is egy említésre méltó program fut a településen, melyben Szentkirály egy megyei civil szervezet partnereként vesz részt. A jövőben kívánatos lenne több hasonló projekt indítása, de ez sajnos teljes mértékben csak pályázati forrásból megvalósítható.

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
<i>felnőttképző programok a településen</i>	<i>van</i>	Álmom a család (TÁMOP-5.5.1.B-11/2)
<i>felnőttképző programok a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	TÁMOP programok, munkaügyi központ programjai, TÁMOP projektek
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen</i>	<i>nincs</i>	0
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	munkaügyi központok programjai, TÁMOP projektek
<i>Helyi foglalkoztatási programok a településen</i>	<i>van</i>	Kazánprogram 2012.
<i>Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>n.a.</i>

Forrás: helyi adatgyűjtés

g) mélyszegénységben élők és romák³ települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

³ Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését).

Szentkirályon nincs állandó roma népesség. A mélyszegénységben élők tekintetében csak közfoglalkoztatásról lehet beszélni, hiszen egy önkormányzati intézményben foglalkoztatott személy helyi viszonyok alapján már nem tekinthető mélyszegénységben élőnek.

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása

év	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008	14	0
2009	14	0
2010	16	0
2011	20	0
2012	20	0
2013	24	0

Forrás: helyi adatgyűjtés

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem tudunk ilyen esetről Szentkirály vonatkozásában.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása minden önkormányzat esetében egységes. A támogatások egy része rendszeres, más része pedig eseti jellegű támogatási forma. A segélyezés egy-egy korcsoport vagy népréteg, illetve hátrányos helyzetű csoport életmódjának javítását célozza meg, mivel a támogatási formák kiterjednek a gyermekekre, az idősekre, a fogyatékosokra, a munkanélküliekre, a súlyos mozgáskorlátozottakra, illetve egyéb krízishelyzetben lévő emberekre. A törvények, illetve egyéb jogszabályok által előírt pénzbeli és természetbeni ellátásokat Szentkirály Község Önkormányzata teljes körűen biztosítja.

Az Szt-ben és a Gvyt-ben meghatározott anyagi támogatások nagy részénél a jogosultsági feltételek konkrétan kidolgozásra kerültek. Más ellátások esetében – mint pl. az átmeneti segély – csekély mértékű eltérés engedélyezett. A pénzbeli támogatásoknál megállapítható, hogy a legnagyobb összeget a rendszeres jellegű segélyekre fizeti ki az önkormányzat, amelyek közül kiemelkedik az aktív korúak ellátása (ezen belül a foglalkoztatást helyettesítő támogatás). A 2006. évtől új támogatási formaként jelent meg az adósságkezelés.

Az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

A támogatások egy része jelentős változásokon ment keresztül 2006-2007-ben. A rendszeres gyermekvédelmi támogatás beépült a családi pótlékba, helyére a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény került. A munkanélküliek támogatási segélye először családi jellegű támogatássá változott, ami azzal a kedvezőtlen változással járt, hogy a segély összege az esetek többségében nem ösztönözte a munkaerő-piacra való visszatérést. Ez 2010-től ismét változott és családi jellegét elvesztette.

A pénzbeli és természetbeni ellátások esetében 2013. január 1-jétől változás állt be, mivel ettől az időponttól az alanyi jogon biztosított közgyógyellátásról és ápolási díjról, valamint az időskorúak járadékáról és az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságról a járási hivatalok döntenek.

Az álláskeresői segélyben részesülők száma elenyésző részét képezi a lakónépességnek Szentkirályon. A munkanélküliségi adatokkal összevetve megállapítható, hogy a törvényi keretek által biztosított segély csak részben jut el az arra jogosultakhoz.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	1362	4	0,3%
2009	1211	6	0,5%
2010	1371	8	0,6%
2011	1383	4	0,3%
2012	1371	1	0,1%
2013	1365	1	0,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresői száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	61	12	19,7%
2009	87	25	28,7%
2010	87	19	21,8%
2011	117	14	12,0%
2012	106	4	3,8%
2013	112	13	11,6%

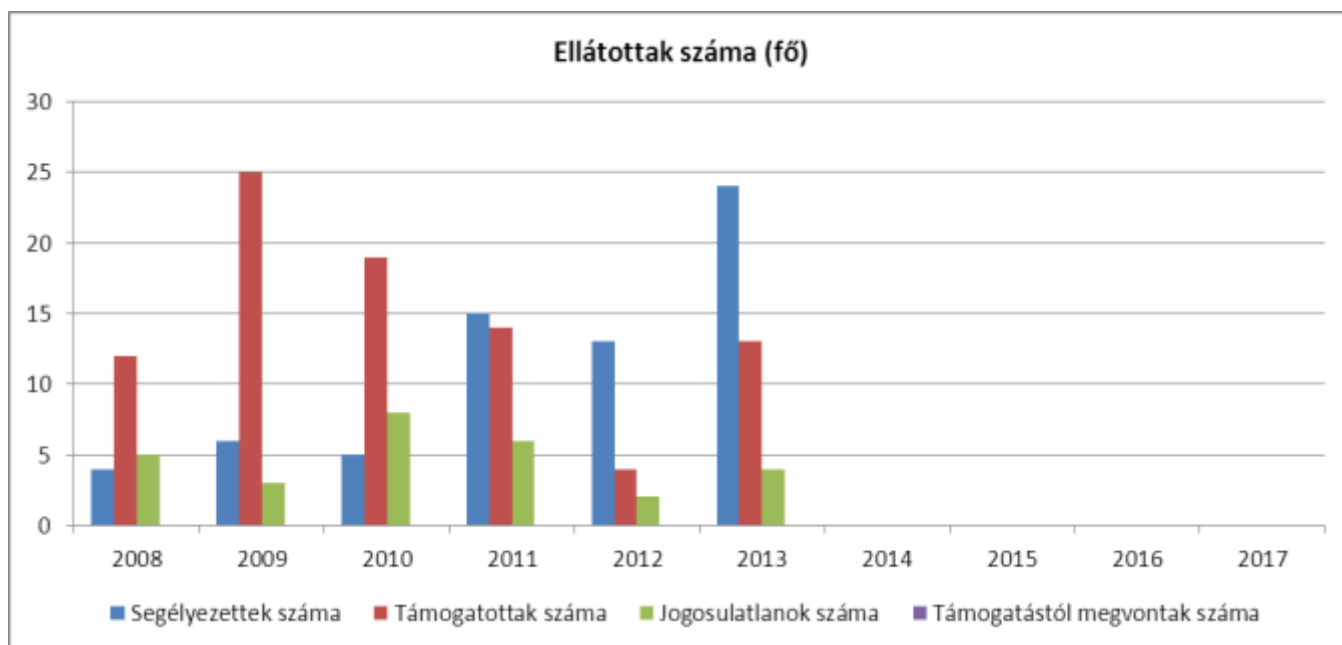
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A lenti táblázat adatsora azt jelzi, hogy az adott településen a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek részére nyújtott támogatás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe. A szociális segély nem meghatározó mértékű a település alacsony jövedelmű lakosságának körében, de jelentősége évről-évre fokozatosan nő.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	4	0,29368576	12	30	5	0
2009	6	0,4954583	25	37,9	3	0
2010	5	0,3646973	19	28,4	8	0
2011	15	1,0845987	14	15,1	6	0
2012	13	0,94821298	4	5,4	2	0
2013	24	1,75824176	13	12,1	4	0

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2011. január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011. szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevétele nélkül kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakóközösségét tartsa rendben. A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi minimálnyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.500 forintra.

Munkaerő-piaci szolgáltatások:

Az Ft. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat.

Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresői, rehabilitációs, helyi (térsgéi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

Álláskeresői támogatása:

A támogatott képzésben részesíthető személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Ft. 14. §-a rögzíti.

A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások nyújthatók az Ft. 16. §-a alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az álláskeresői vállalkozóvá válását elősegítő támogatás nyújtható az Ft. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról az Ft. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató

Az álláskeresői ellátására vonatkozóan az Ft. 25. §-a szerint álláskeresői járadék folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Ft. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői támogatást kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségtérítés állapítható meg az Ft. 32. §-a szerint.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma
2008	914	4	9	0	0	0	1	0
2009	921	4	9	0	0	0	1	0
2010	926	4	9	0	0	0	1	0
2011	926	6	9	0	0	0	1	0
2012	915	6	9	0	0	0	1	0
2013	910	7	9	0	0	0	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
önkormányzati adatok

Szentkirályon gyakorlatilag nincs hajléktalan. A sok külterületi lakóingatlan, tanya között azonban akad mindig több olyan melyek állapota nem kielégítő. Sajnos ez a legtöbb esetben olyan mélyszegénységben élőket érint, akik segítség nélkül képtelenek ezt a helyzetet megoldani, az adott ingatlant felújítani.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat rendelkezik egy 6 lakásos fecskeházzal, ahol fiatal párok kedvezményes feltételek mellett lakhatnak 5 évig. Ezen kívül rendelkezünk 3 db családi házzal, melyet elsősorban önkormányzati intézmények alkalmazottainak adunk bérbe.

b) szociális lakhatás

Szociális jellegű lakásállomány nincs a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egy nem lakáscélú ingatlanunk van melyet időlegesen már használtunk lakáscélra is.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Szentkirályon nem tudunk hajléktalanról. Veszélyeztetett lakhatási helyzetek átlagosan évente akadnak (romos tanyák), melyeket többnyire önkormányzati segítséggel orvosolunk.

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

év	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008	0	0
2009	2	0
2010	2	0
2011	0	0
2012	1	0
2013	1	0

Forrás: önkormányzati adatok

e) lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma az elmúlt évek vonatkozásában szignifikánsan nő, mely jól mutatja a lakosság egy rétegének elszegényedését.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	74	0
2009	73	0
2010	86	0
2011	102	0
2012	91	0
2013	98	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Az eladósodottság Szentkirályon is jelen van. Azonban lakot ingatlanon történő végbevitt árverésre, kilakoltatásra még nem került sor.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Szentkirályon az összes lakóingatlan kb. fele külterületi, tanyás ingatlan. Ezeknek azonban csak a fele állandóan lakott. A belterületi lakásállomány részére a víz-, villany-, gáz-, szennyvíz hálózat elérhető. Külterületen szennyvízcsatorna egyáltalán nem, víz és gáz csak a kiépített gerinchálózatok mentén elérhető. Kb. 10 tanyáról tudunk (ebből 2 lakott), ahol villanyhálózat nem elérhető.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Szentkirályon nincs szegregált lakókönyezet, illetve népesség. Ilyen irányú népmozgalom a településen nem tapasztalható.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A fentiek közül a házi- és gyermekorvos, valamint a védőnő helyben, a fogorvos kecskeméti rendelési helyszínnel működik. Az ügyelet társult formában kerül ellátásra.

Továbbá a települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,

- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások közül az alábbiak működnek Szentkirályon:

- falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás: két szolgálat
- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- támogató szolgáltatás,

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátás nincs a településen.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen egy háziorvosi- és egy gyermekorvosi szolgálat működik.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	1	1
2009	0	1	1
2010	0	1	1
2011	0	1	1
2012	0	1	1
2013	0	1	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés kecskeméti helyszínnel a lakosság számára elérhető, ez eseti jelleggel (pl. tüdőszűrés, mammográfia) ez csoportosan vagy helybe történő kitelepüléssel is igénybe vehető.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az önkormányzat támogatásával helyben fizioterápiás és frissítő svédmasszázs szolgáltatás vehető igénybe.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Szentkirály Község Önkormányzata saját konyhát üzemeltet intézményeinek ellátására. Konyhánk 2013-tól rész vesz az országos Mintamenza programban.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen két füves focipálya, egy aszfaltozott kézilabdapálya, egy lábteniszpálya és egy fedett sportcsarnok található. A sportcsarnokban űzhető népszerű sportágak: teremfoci, futsal, kézilabda, kosárlabda, röplabda, tenisz, ping-pong, floorball, szertorna, karate.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátás nincs a településen.

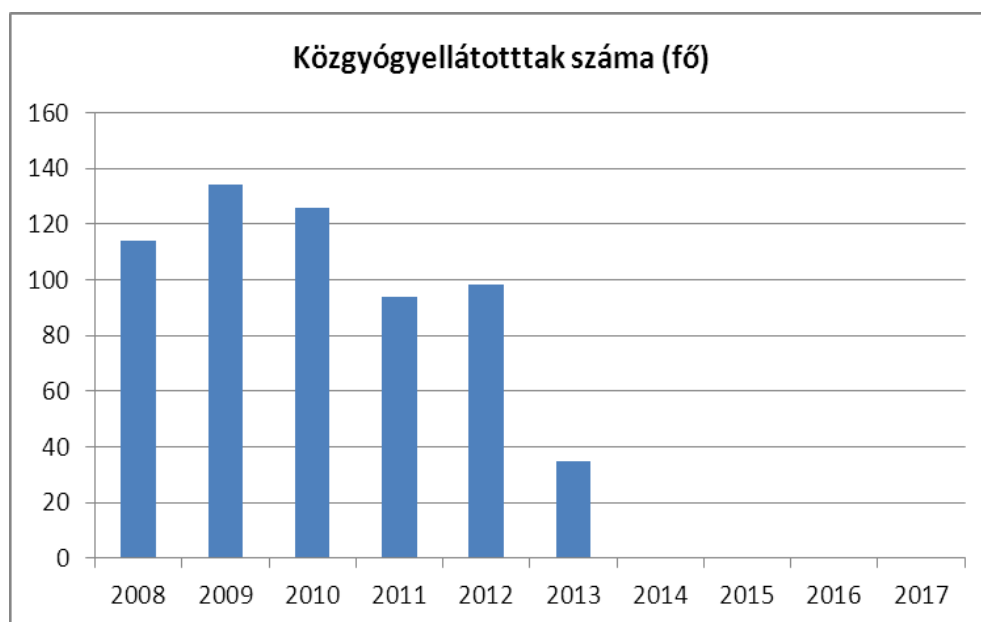
g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A településen nem tudunk ilyen esetről.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt:

- alanyi jogon,
- normatív alapon,
- méltányossági alapon

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és

(életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A település művelődési háza és könyvtára sokrétű feladatot lát el. Igyekszik biztosítani a művelődés és a szórakozás, a hagyományápolás lehetőségét minden korosztálynak. Van rá igény és ha ezt a feladatot jól végzik, lesz is rá igény még szélesebb körben. Az épület alkalmas a feladat ellátására, több lépésben korszerűsítettük, eszközparkját rendszeresen fejlesztjük. Helyet biztosít civil szervezeteknek éppúgy, mint önszerveződő köröknek.

A lakosság tájékoztatásának bevett eszköze községünkben a havonta megjelenő Szentkirályi Hírmondó, valamint az alkalmi plakátolások, szórólapok. Ez egészült ki 2007-ben az egyik tanyagondnoki gépkocsira felszerelt hangosbemondóval.

Szentkirály saját honlappal jelenik meg az Interneten. Ennek arculati elemei napjainkban újultak meg. A tartalomszolgáltatás fejlesztését a jövőben fokozott hangsúllyal kell megvalósítanunk.

A lakosság évente falugyűlésen tájékozódhat a közösséget érintő kérdésekben, illetve havonta helyi együttműködési fórum keretében az éppen aktuális kérdések köre kerül napirendre.

b) közösségi együttélés jellemzői

Szentkirály összetartó és élő faluközösséget alkot napjainkban is, melynek fő mozgatórugója az önkormányzat és intézményei. Konfliktusok egyedi és személyes jelleggel fordulnak csak elő. Etnikai jellegű probléma esetileg a településen az időlegesen itt tartózkodó romániai vendégmunkások vonatkozásban fordul elő. Ez azonban még minden esetben helyi szinten kezelhető mértékű volt.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

A helyi civil szervezetek (gazdakör, vadásztársaság, polgárőrség) vallási felekezetek és önkormányzati intézmények (óvoda, iskola) rendszeresen szerveznek jótékonyági rendezvényeket, melyek népszerűek és nagymértékben hozzájárulnak a közösségi célok megvalósításához.

A Szentkirályért Közalapítvány 1990-óta komoly pénzügyi és szervezeti támogatója az önkormányzatnak, melynek egyes feladataiból (pl. földutak karbantartása) jelentős részt vállal.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Szentkirályon nincs állandó roma népesség, így kisebbségi önkormányzat sem.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A célcsoportot fokozottan érintő munkanélküliség, állandó jövedelem hiánya.	Komplex és célzott képzési-foglalkoztatási programok kidolgozása és végrehajtása, melyben az oktatás és foglalkoztatás a mélyszegénységben élők speciális igényeinek megfelelően kerül kivitelezésre.
Mentális, életvezetési és lelki problémák.	Mentorok által irányított közösségi nevelési programok

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Bár a gyermekek jólétének biztosítása, a gyermekek helyzetével való foglalkozás fontosságának hangsúlyozása és a retorikai elköteleződés általános tendencia a magyar közélet és politikai elit prominens képviselői körében, sajnos a témával foglalkozó tudományos kutatások, felmérések, illetve a gyermekek és családjaik életkörülményeire vonatkozó statisztikai adatok jóval árnyaltabb, gyakran elgondolkodtató és elszomorító adatokat, tényeket és tendenciákat mutatnak. Összességében elmondható, hogy a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása az egyik legsürgősebb feladat, ez az a terület, amelyen jelentős elmaradás figyelhető meg a magyarországi helyzet és az Európai Unió átlaga között.

A 2011-ben megjelenő Gyerekesélyek Magyarországon- a „Legyen jobb a gyermekeknek!” nemzeti stratégia értékelő bizottságának 2010. évi jelentése például komoly problémákról ír a gyermekszegénységgel kapcsolatban. Természetesen az örömteli fejlemény, hogy a gyermekszegénység csökkentése kormányzati célkitűzésként és feladatként fogalmazódott meg, hiszen a nemzeti stratégia célja, hogy egy generáció alatt jelentősen csökkentse a gyermekek és családjaik szegénységének arányát, felszámolja a gyermeki kirekesztés és mélyszegénység szélsőséges formáit, átalakítsa azokat a mechanizmusokat és intézményeket, amelyek ma újratermelik a szegénységet és a szociális kizáródást. Ugyanakkor az említett 2010. évre vonatkozó értékelés a legsürgősebb javaslatok között sorolja fel a foglalkoztatási trend és mintázat megfordítását, ami továbbra is komoly elmaradást mutat az uniós átlaghoz viszonyítva, illetve a mind nagyobb arányban előforduló éhezés elleni fellépést, ami jelzi, hogy a célkitűzések eléréséhez még rögzös út vezet.

Az UNICEF Magyar Bizottság 2012-es Gyermekjóléti jelentése, amely egy reprezentatív kutatás eredményeit foglalja össze, ugyancsak kevés okot ad az elégedettségére. Az UNICEF 2009-es nemzetközi vizsgálata azzal az eredménnyel járt, hogy Magyarország az Európai Unió tagállamai között sereghajtó volt a gyermekek nélkülözését tekintve (csak Bulgária és Románia nyújtott rosszabb teljesítményt). A kutatási jelentés, amely a 2009-es UNICEF eredményt próbálta utánkövetni 2012-ben, hivatkozik a TÁRKI saját számításaira, amelyek szerint a Magyar Háztartás Panel és a TÁRKI Háztartás Monitor alapján, 2012-ben a teljes népességben 17%-os, a 0-15 éves gyermekek között 25.5%-os, a 16-24 éves korcsoportban 24.5%-os volt a szegénységi ráta. A kutatás megnevezni azokat a kockázati tényezőket is, amelyek a legnagyobb hatást gyakorolják a gyermekszegénység kialakulására:

- a szülők alacsony iskolai végzettsége
- a szülők munkanélkülisége
- egyszülős család

Szentkirály elég kicsi település ahhoz, hogy a nehéz helyzetben lévő családok, egyes krízishelyzetek a közösség és az önkormányzat bevonásával a nagyobb problémák kialakulása előtt kezelhetők, de természetesen a fent vázolt általános országos tendenciáktól és állapotoktól Szentkirály sem tudja teljes mértékben függetleníteni magát.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői

A gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciók és szabályozás:

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A **védelembé vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembé vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások

önkéntes igénybevételel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonderemelési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családba fogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos

és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni⁴. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt.-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek. A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)⁵

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt.-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban,
5. átmeneti bányászjáradékban,
6. időskorúak járadékában vagy
7. olyan ellátásban

részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki

- a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá
- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és
- akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll

pénzbeli támogatást folyósít. (Gyvt. 20/C. § (1))

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

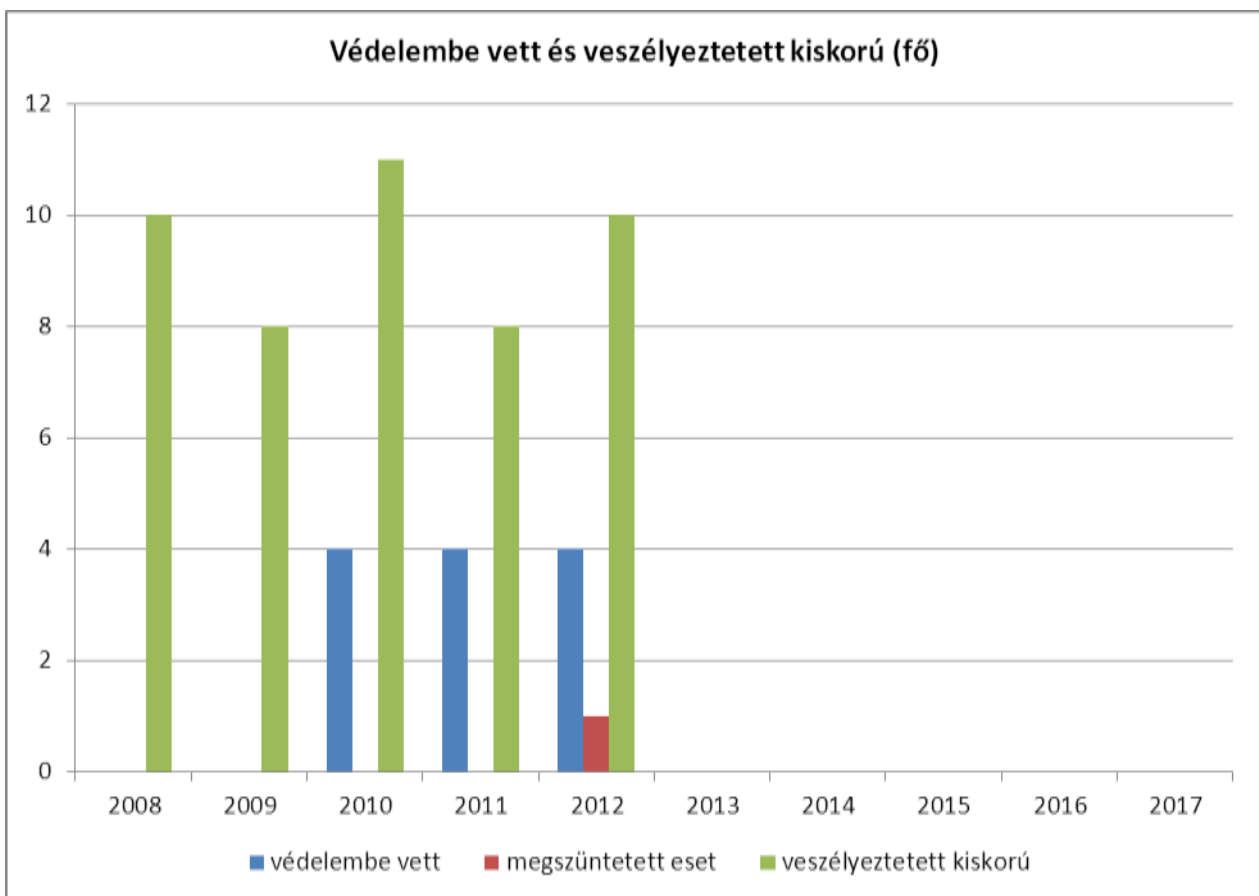
A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a jegyző tartja nyilván.

⁴ A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet Gyvt.-ben rögzített definíciója a sablon készítésekor még nem ismert.

⁵ Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatakorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatakorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A gyermekvédelemben érintett szakemberek gyakran eltérően értelmezik a veszélyeztetettség fogalmát és a mértékét is, ezért a helyzetelemzés szöveges részében javasolt mindezt részletesebben elemezni

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelembe vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat a család részéről történő bántalmazás vagy lehet, hogy a veszélyeztetett helyzet azért áll elő, mert a gyermek anyagi vagy egyéb okokból családfenntartói vagy egyéb funkciókat lát el (dolgozik, ápol valakit, stb.) A helyzetfelmérés során fontos meggyőződni arról, hogy az igazolatlan hiányzások esetén előírt jelzési kötelezettség

megfelelően működik-e, valamint rendelkezésre áll-e a valós segítséget, megoldást jelentő, a gyermek érdekeit szem előtt tartó támogató rendszer (ld. 20/2012. () EMMI rendelet, 51. § (3)-(5) bekezdések).

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. Ezen, a Nkntv. 2013. szeptember 1-éig hatályos rendelkezése szerint „hátrányos helyzetűnek” definiált gyermekek adatszolgáltatását viszonylag megbízhatónak - míg ugyanezen körbe tartozó de legfeljebb nyolc általános iskolai végzettségű szülővel rendelkező gyermekek számát (halmozottan hátrányos helyzetűek) pontatlannak - találták az erre irányuló felmérések. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak egy része ugyanakkor nem jelenik meg az októberi statisztikához kötődő adatszolgáltatásban abban az esetben, ha erre az időre esik a jogosultságuk megállapítása. Fontos, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülők legtöbbször nem a megemelkedett jövedelem miatt esnek el a jogosultságtól, hanem azért, mert az alapvető papírjaik is elvesznek, hiányoznak, vagy egy válási szakaszban – vagy egyéb más okból – nem, vagy nehezen tudnak jövedelemigazolást szerezni házastársuktól, illetve az elmaradt gyermektartás ellenére nem indítanak hatósági eljárást, ami pedig lehetővé tenné a jövedelem igazolását. Mindezen okok éppen a legszegényebb, legrászorulóbb családokat érintik.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	94	4	0	0	36
2009	101	7	0	0	40
2010	96	5	0	0	37
2011	107	7	0	0	42
2012	102	8	0	0	41
2013	110	6	0	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Az elemzés során az eljárás objektív és szakmai standardoknak történő megfelelését javasolt szövegesen is értékelni.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

c) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az oktatási intézményekbe járó gyermekek nagy arányban részesülnek valamilyen juttatásban. Ez jelentős részben a lakosság szerény anyagi helyzetének, illetve a nagycsaládosok relatív magas arányának köszönhető.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	28	42	22	94	4	0
2009	22	49	23	101	4	0
2010	27	43	18	96	5	0
2011	23	39	26	107	3	0
2012	26	45	18	102	5	0
2013	15	40	19	110	4	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatok

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik.

d) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A nem magyar állampolgárságú gyermekek esélyegyenlőségnek biztosítása esetén az elsődleges cél, hogy a gyermekek bejussanak a számukra megfelelő közoktatási intézményekbe, illetve oktatásuk során az interkulturális pedagógiai program megszervezésének feltételei biztosítottak legyenek. A köznevelési törvény minden Magyarországon élő vagy tartózkodó gyermek számára előírja az oktatásban történő kötelező részvételt.

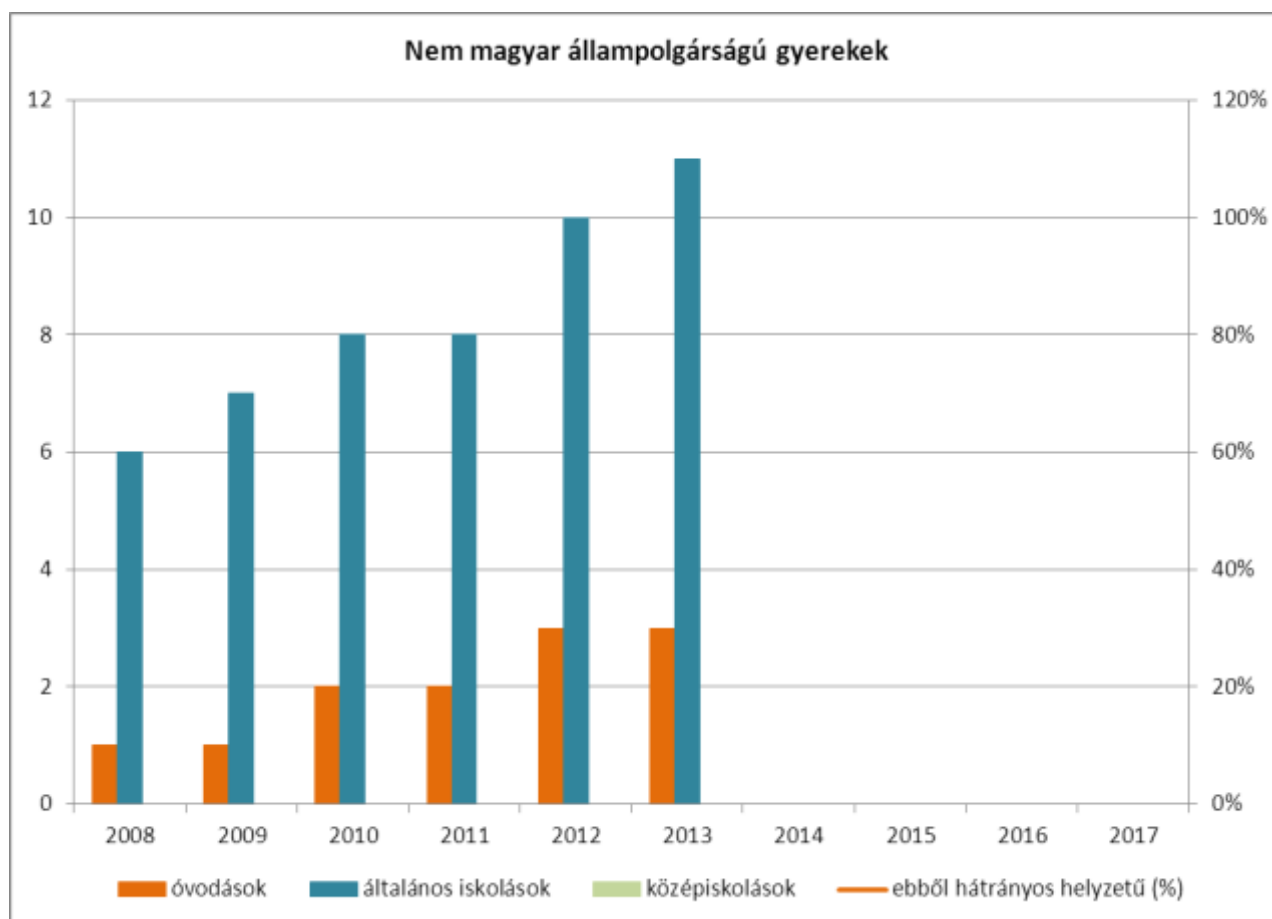
Ez a kérdéskör Szentkirályon is megjelenik az ideiglenesen itt tartózkodó romániai vendégmunkások miatt. Közülük néhányan már állandó lakóhelyet és egzisztenciát létesítettek a településen, de a nagy többségre jellemző, hogy az októbertől márciusig terjedő időszakot (a mezőgazdasági holtszezon) odahaza töltik, így ezek a gyerekek többnyire csak Romániában járnak iskolába, és olyan mértékben amennyire a szülők ezt fontosnak ítélik.

Az itt tartózkodó román állampolgárok száma is csak becsülhető, esetenként elérheti akár a 200 főt is. A lenti táblázat adatai alapján viszont jól látható, hogy az itt oktatási intézménybe járó gyermekek száma folyamatosan emelkedik.

4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma

év	Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)	Magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)	Magyar állampolgársággal nem rendelkező, 18 év alatti középiskolások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)
2008	1	1	6	5	n.a.	n.a.
2009	1	1	7	6	n.a.	n.a.
2010	2	2	8	7	n.a.	n.a.
2011	2	2	8	7	n.a.	n.a.
2012	3	3	10	8	n.a.	n.a.
2013	3	3	11	9	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati adatok, BM-BÁH

A tankötelezettség hatálya alá tartoznak és jogosultak az ingyenes oktatásra, illetve a magyar társaikkal azonos pedagógiai és szociális juttatások igénybevételére a menekültek; menedékkjogot kérők; átmenetileg Magyarországon menedéket kereső személyek (menedékesek) nemzetiségétől függetlenül minden bevándorló.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek száma

A településen élő 0-6 éves gyermekek száma	A településen óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásaiban részesülő gyermekek száma	
	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él
110	61	0	0	0	0	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

Szentkirályon nincs szegregált vagy telepszerű lakókörnyezet, egyes családok esetében lehetnek problémák, mely egyedi beavatkozást igényel.

4.2.2. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete

A településen élő általános iskolás tanulók száma	A településen élő, fogyatékosnak minősített (SNI) általános iskolás tanulók száma		SNI tanulók ellátásának települése (helyben vagy más település ahol tanulnak)
	összesen	ebből szegregátumban él	
188	16	0	Szentkirály

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,

- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

Szentkirály vonatkozásában a házi gyermekorvosi szolgáltatás, a védőnői ellátás és az iskolai egészségügyi ellátás helyben biztosított. A fogorvosi alapellátást Kecskemét helyszínnel lehet igénybe venni. Az orvosi ügyeletet társult formában Tiszakécske központtal látjuk el.

A gyermekek számára nyújtott **gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások**: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái (bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet, stb.) sajnos helyben nem elérhetők.

A **gyermekek átmeneti gondozása** keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Gyermekeitkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkeztést és két további étkeztést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

A gyermekétkeztetést önkormányzatunk saját konyha működtetésével látja el.

a) védőnői ellátás jellemzői

A védőnői szolgálat egy fővel, kiegyensúlyozott módon működik a településen. A mindenkori gyermeklétszám sajnos meg sem közelíti a védőnőnként ellátható maximum (250 fő) értéket.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	69
2009	1	62
2010	1	67
2011	1	51
2012	1	59
2013	1	57

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői

Szentkirályon önálló gyermekorvosi körzetet nem tudunk fenntartani, de heti három alkalommal 1-1 órában helyben, illetve minden nap Lakitelken van rendelési idő.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	11642	3129	164
2009	0	12760	3687	98
2010	0	11460	4102	101
2011	0	12468	3197	154
2012	0	11876	3589	168
2013	0	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire vonatkozó adatok

Szentkirályon a bölcsődei ellátás nem megoldott és családi napközi sem működik. Hosszú távon fontos lenne legalább családi napközi létrehozása a településen, de egyelőre erre még nem volt sikeres helyi kezdeményezés.

A 7 év alatti gyermekekről a védőnő és az óvoda rendelkezik pontos adatokkal. A gyermek állapotának megfelelően intézkednek a szükséges ellátás biztosítása érdekében.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	75	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:00 – 17:00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	Július 19. - Augusztus 31.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	0
Gyógyypedagógusok létszáma	0	1
Dajka/gondozónő	4	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Szentkirályon egy óvoda működik három csoporttal, 6 óvodapedagógussal, 4 dajkával és kisegítő személyzettel. A születendő gyermeklétszám sajnos nem tölti fel teljesen az óvoda kapacitását, így az utóbbi években mindig rendelkezünk szabad férőhelyekkel.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógyypedagógiai csoportok száma
2008	68	3	75	1	72	0
2009	61	3	75	1	68	0
2010	62	3	75	1	64	0
2011	53	3	75	1	66	0
2012	59	3	75	1	63	0
2013	56	3	75	1	61	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	5	23	20	13	0	61
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	1	0	1
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	0	0	0	0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	0	2	7	3	0	12
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	0	1	2	0	0	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A településen minden hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részt vesz az óvodai nevelésben.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái (bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet, stb.) sajnos helyben nem elérhetők. A gyermekjóléti szolgálatot az önkormányzat egy fő félállásban történő alkalmazásával látja el.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelem pénzbeli és személyes gondoskodás helyi rendeletben szabályozott formái a településen:

- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- térítési díjkedvezmény
- gyermekvédelmi kedvezmény
- személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Ezen kívül az önkormányzat szintén helyi rendeletben szabályozott módon minden újszülött, szentkirályi állandó lakhellyel rendelkező lakos részére egyszeri pénzbeli támogatást nyújt.

f) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A gyermekek részére a települési sportinfrastruktúra kiemelten rendelkezésre áll: óvoda, iskola a délelőtti időszakban kizárólagosan használhatja a sportcsarnokot.

Egészségfejlesztési és szabadidős programok többnyire az önkormányzat intézményi, esetleg civil szervezetek kezdeményezésére induló pályázati projektek keretében valósulnak meg: pl. TÁMOP Építő közösségek, Innovatív iskola, Óvodai tehetséggondozás.

g) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Szentkirályon a törvényi előírásoknak megfelelően rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.

Ingyenes tankönyvellátásra, egyben 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetés, egyenlő bánásmód megsértése ügyében nem érkezett még panasz önkormányzatunkhoz sem a lakosság, sem egyéb szervek részéről.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékosággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Fogalmak:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere⁶ (IPR)

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képesség kibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képesség kibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képesség-kibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű vagy sajátos nevelési igényű tanuló vesz részt.

Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy

⁶ A kézirat lezártakor hatályos szabályozók: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet XIX. fejezet: Különleges pedagógiai célok megvalósításához igazodó nevelés- és oktatásszervezési megoldások 67. A képesség kibontakoztató és az integrációs felkészítés szabályai 171. §, 172. § és 68. Az óvodai fejlesztő program megszervezése 173. §. Magyar Közlöny. 2012. augusztus 31., valamint: Miniszteri Közlemény (megjelent az Oktatási Közlöny 2007. máj. 14. LI. évf. 11. számában) a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló iskolai és óvodai integrációs programról.

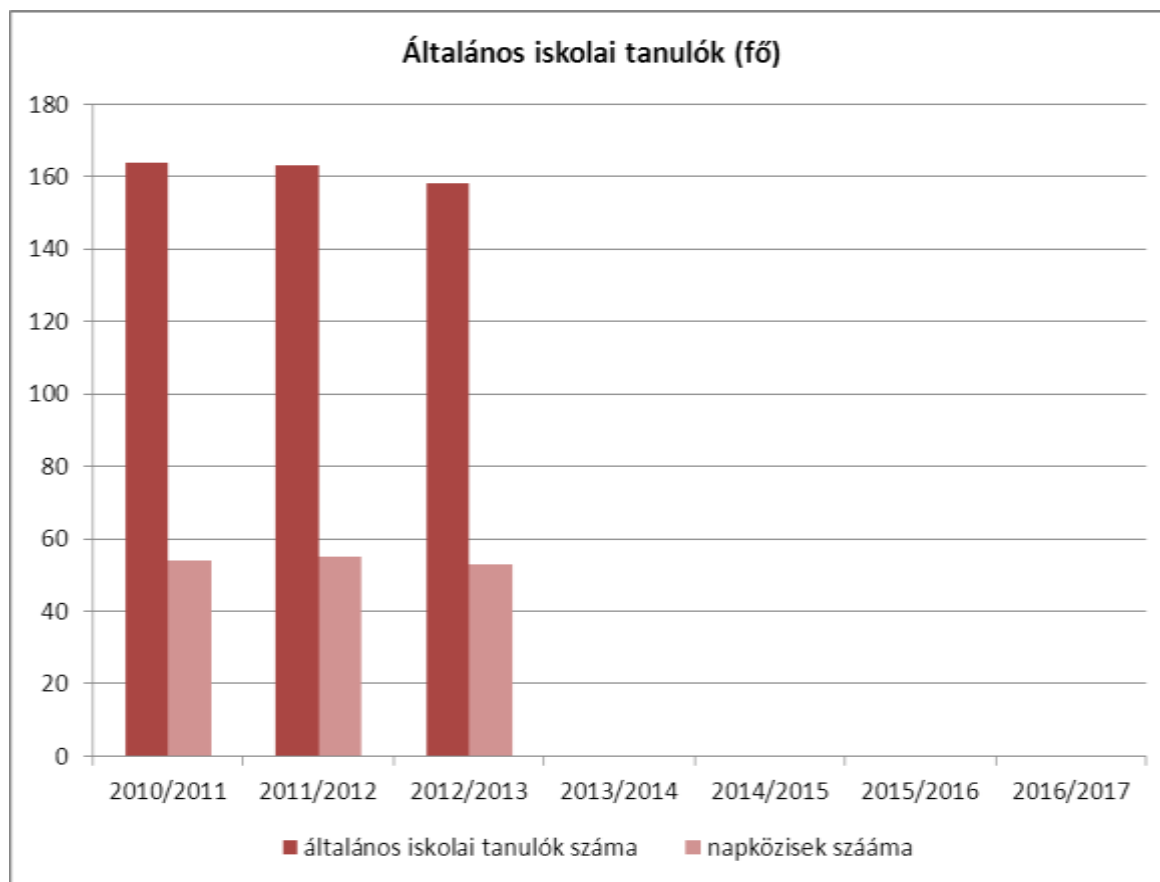
egészen együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos. Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5- 8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	84	80	164	54	32,9%
2011/2012	79	84	163	55	33,7%
2012/2013	77	81	158	53	33,5%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Szentkirályon egy általános iskola működik, nyolc osztállyal. Gyógypedagógiai oktatás nincs a településen.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	4	4	8	0	0	0	1
2011/2012	4	4	8	0	0	0	1
2012/2013	4	4	8	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolás korú gyerekekből arányaiban sokan bejárnak Kecskemétre különböző felekezeti vagy egyéb, speciális képzést is biztosító iskolákba. A lakosságra általánosan jellemző alacsonyabb iskolázottság és a gyenge anyagi háttér okán relatíve nagy a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya.

Az iskola személyi feltételei megfelelnek a mindenkori szakmai és törvényi előírásoknak. A 2013-tól állami fenntartású intézmény működtetője továbbra is az önkormányzat maradt.

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

A településen élő általános iskolás korú gyermekek összlétszáma	188
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	11
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	41
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek létszáma	65
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek létszáma	30

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	3	0
Szaktanítást végző tanítók száma	3	0
Szaktanítást végző tanárok száma	10	1
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Gyermekvédelmi felelős	1	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	0	0
Kisegítő személyzet	4	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	17	100
2011/2012	19	95
2012/2013	23	100

Az iskola szakos ellátottsága kifejezetten jónak mondható. A tanulmányi eredmények alapján bukás évente 1-2 esetben fordul elő. Ez a legritkább esetben történik a 8. évfolyamban. A osztályismétlés következtébeni lemorzsolódás nem jellemző, akárcsak a magántanulói státusz vagy a túlzott hiányzás.

Továbbtanulás tekintetében átlagosan a tanulók fele szerez érettségit, a fele pedig szakiskolai képzést választ. Előfordul olyan diák, aki nem tanul tovább, de általánosságban ez nem jellemző tendencia.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körében nem jellemző az érettségi megszerzése. Alapvetően szakiskolai képzésre jelentkeznek és általában körükből kerülnek ki a nem továbbtanulók is.

4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

tanév	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségit adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2009/2010	22	0	44	0	34	100	0	0	0	0
2010/2011	0	0	33	0	67	100	0	0	0	0
2011/2012	17	0	33	33	42	33	0	0	8	33
2012/2013	13	0	35	0	43	0	9	100	0	0
országos átlag: 2016/2017										

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2009/2010	0,6	0	0	0	0	0
2010/2011	0,6	0	0	0	0	0
2011/2012	1,2	33	0	0	0	0
2012/2013	0,6	50	0,6	0	0,6	50
országos átlag 2016/2017						

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerek nagy aránya.	A szülők munkanélküliségének csökkentésére, életvezetési tanácsadására irányuló komplex programok.
Bölcsőde, családi napközi hiánya.	Önkormányzati intézményfejlesztés pályázati forrásból, családi napközi indításához információ biztosítása a potenciális vállalkozók részére.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A foglalkoztatottsági szerkezet kiegyensúlyozottabbá tétele és a munkanélküliség nemek szerinti különbségének csökkentése érdekében az Európai Unió már az 1997. évi luxemburgi csúcsértekezleten a foglalkoztatási irányelvek közé emelte a női-férfi esélyegyenlőség biztosítását ezen a téren is. A következő évek során az irányelvek minden évben bővültek néhány ponttal: az 1999. évi foglalkoztatási irányvonalak fő célkitűzései között például szerepelt a családbarát intézkedések és szolgáltatások kezdeményezése, a nők munkaerő-piaci re-integrációjának elősegítése. Az uniós foglalkoztatási stratégia részévé vált a férfiak és nők foglalkoztatási arányának kiegyensúlyozása, és az egyenlő bérezés elvének érvényesítése is.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebtv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

Magyarországon a nők az átlagosnál rosszabb pozíciót foglalnak el a foglalkoztatási struktúrában, így keresetük is alacsonyabb (bár nem jelentős a különbség, kb. 4%), mint a férfiaké, s ez különösen megnehezíti egy nő helyzetét válás esetén, amikor a gyermekek nevelése, eltartása, iskoláztatása jelentős részben rá hárul.

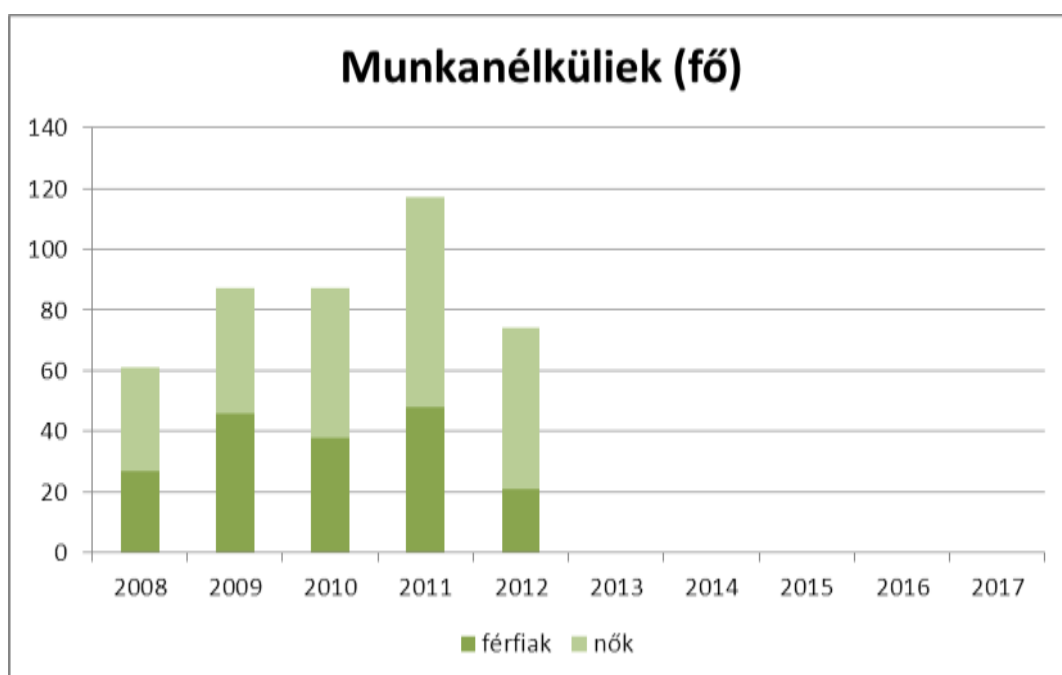
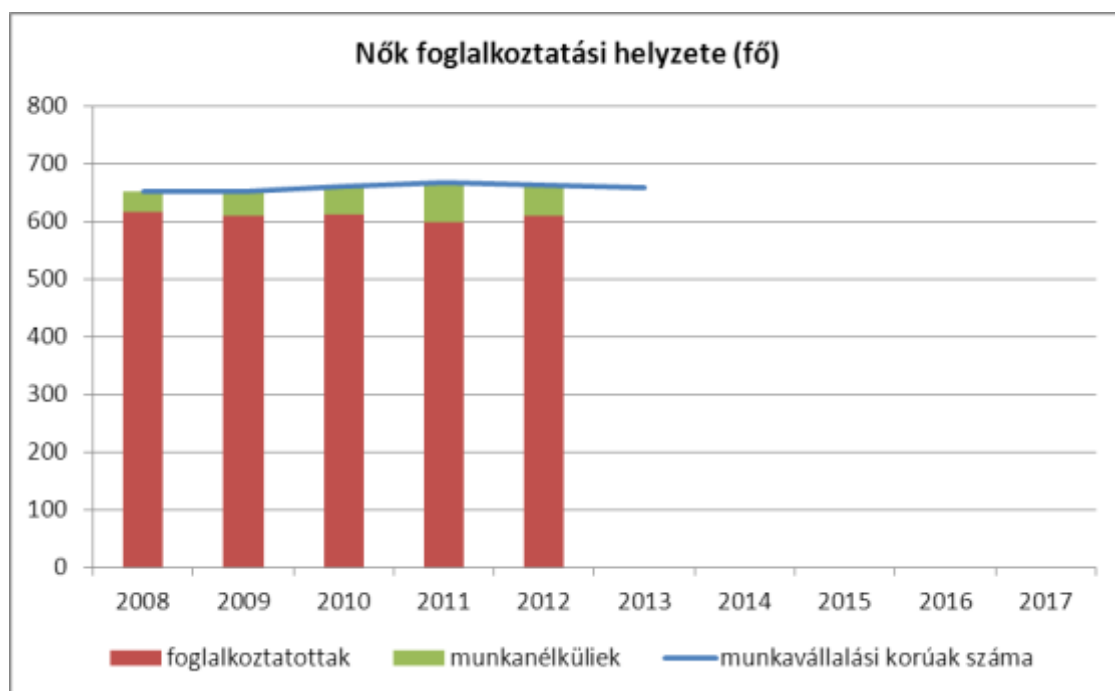
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Az aktív korú lakosságból a nőket Szentkirályon is nagyobb arányban érinti a munkanélküliség, mint a férfiakat. Ez visszavezethető a bölcsődei férőhelyek hiányára; az alacsonyabb iskolai végzettségre, de sokszor egyszerűen csak a térségben elérhető kevesebb női munkahelyre. Ez a tendencia főleg a gazdasági válság éveitől figyelhető meg hatványozottabban.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	711	651	684	617	27	34
2009	560	651	514	610	46	41
2010	710	661	672	612	38	49
2011	715	668	667	599	48	69
2012	709	662	682	609	21	53
2013	706	659	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Teir és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen jelenleg nincs és a múltban sem volt speciálisan a nők foglalkoztatását elősegítő program. Ilyen téren még a közeli Kecskeméten is szegényes kínálat, de az ingázás felvállalásával lehetőség van csatlakozni ezekhez a programokhoz. Jóval nagyobb problémát jelent ez a képzetlen vagy mélyszegénységben élő nők számára.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nő jellemző foglalkoztatási ága Szentkirályon a mezőgazdaság, esetenként az önkormányzati intézmények. Ezek a kapacitások azonban nem elégségesek, jellemzően a közmunkaprogramban résztvevők kb. 2/3-a nő.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nem jellemző a településre ez a kategória, illetve kevés az olyan jellegű munkahely, ahol ez a probléma felvetődhet.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

A mai nő számára a munka és a családi élet összeegyeztethetősége okozza a legnagyobb problémát. Ennek megoldását segítené a részmunkaidő, a rugalmas munkaidő elterjedése, az otthoni távmunka lehetőségének támogatása, a családbarát munkahelyek létrehozása a családtámogatási rendszer átgondolása vagy, hogy a férfiak kevesebbet dolgozzanak, és nagyobb szerepet vállaljanak a háztartásban és a gyermekek nevelésében.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában. A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést. A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciók szolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)⁷

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Bár a nők nagy része szívesen venné, ha részmunkaidőben dolgozhatna, nem szabad elfelejteni, hogy Magyarországon a kétkeresős családmodell a jellemző, és így „másfél kereső” csak kevés családban elég arra, hogy a megszokott életmóddal szükséges jövedelmet előteremtse. Gyakran a részmunkaidőben elérhető kereset- különösen az alacsonyabb iskolai végzettséggel kevésbé kvalifikált munkát ellátó nők számára- a munkába járással kapcsolatos többletköltségek, illetve az otthoni munkával elérhető megtakarítások együttes összegét sem éri el. Fontos lenne elérni, hogy a nőknek ne kelljen választani a munka és a család között, hogy a két feladatkört összehangolva élhessenek teljes életet, mert a munkahelyi és magánéleti sikereket egyaránt megélt anya jelenléte a családon belül a gyermekek számára is példaképpé válhat.

A nők visszatérését a munkaerő-piacra nagyban segítik a már korábban bevezetett kedvező intézkedések, mint a kismamák részmunkaidős foglalkoztatása utáni járulékkezdvezmény meghagyása, vagy az, hogy mind a két szülő igénybe veheti a 2 nap pótszabadságot a gyermeke után (ez már az örökbefogadó nőknek is jár). Ilyen kedvezmény még a 2012. január 1. óta bevezetett Start Bónusz Kártya, mellyel a foglalkoztató a korábbi társadalombiztosítási járulékot „felváltó” szociális hozzájárulási adóból vehet igénybe adókedvezményt (ez a lehetőség 2013. december 31-ig él), és legfőképpen, hogy a GYES a gyermek 3 éves koráig jár és mellette – a gyermek egy éves korától - legfeljebb heti 30 órában (napi 6 óra) lehet munkát is vállalni.

A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenségek egyik markáns megnyilvánulása az időfelhasználásban, a munkaidő-szabadidő arányban érhető tetten. Magyarországon a házimunka fogalma szinte egyértelműen a női munka fogalmával azonos. Nem csupán azokban a háztartásokban van ez így, ahol a férfi a kereső, hanem azokban is, amelyekben mind a férj, mind a feleség teljes munkaidőben dolgozik. A gazdaságilag aktív nők átlagosan háromszor annyi időt fordítanak házimunkára, mint a férfiak. A nők a házasságkötéstől és az első gyerek születésétől kezdve egyre több időt fordítanak házimunkára. A gyermekvállalás aránytalan túlterheltséggel jár számukra, ami krónikus stressz állapotot és folyamatos fizikai túlterheltséget jelent.

⁷ Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

Kijelenthető tehát, hogy a magyar nők rendkívül túlterheltek, kevés idejük marad magukra, a feltöltődésre, az életminőségük rosszabb az európai átlaghoz képest, különösen a 45 év alatti, gyermeket nevelő nőké.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

„Társadalmunk egyik legsúlyosabb problémája, hogy a kívánt, tervezett gyermekek nem születnek meg.” – mondta Kopp Mária. Ezt az adatok is alátámasztják, ugyanis Európán belül hazánkban a legnagyobb a rés a tervezett és a valóban megszülető gyermekek száma között.

Az elmaradó gyermekvállalás okai:

- Jövedelem: a kieső kereső és a több eltartott miatt alacsonyabb és főként távlatosan bizonytalan a jövedelem. Az eltartottak számát figyelembe vevő, családbarát adórendszerre van szükség.
- Kiesés a munkaerőpiacról: gyermekek mellett mindkét szülőnek nehéz munkát vállalnia. Ezt enyhítheti a munkahelyek családbarát szemléletének erősítése és a rugalmas foglalkoztatási formák támogatása.
- Gyermekellátó intézményrendszer: Magyarországon a tervezett gyermekek megszületésének egyik alapvető akadálya, hogy hiányoznak kisgyermek elhelyezési intézményi férőhelyek.
- Nem támogató a környezet: a lakhatási, közlekedési, oktatási feltételek nem kedveznek, sőt kifejezetten nehezzé, kényelmetlenné teszik sok esetben a gyermekvállalást.
- Szemlélet és értékrend: nem támogató, esetenként negatív társadalmi megítélés a gyermekvállalással szemben. Jó példákat kell közvetíteni a médián és az oktatáson keresztül.
- Halogatás: Az első szülés kitolódása világjelenség, viszont a halogatott gyermekvállalás végül igen gyakran annak elmaradásával jár.
- Biztonságra és kiszámíthatóságra van szükség, hiszen az elmaradt gyermekvállalás legfontosabb oka a bizonytalanság.

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	69	69
2009	1	62	62
2010	1	67	67
2011	1	51	51
2012	1	59	59
2013	1	57	57

Forrás: TeIR és helyi
adatgyűjtés

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától. A Szentkirályon tapasztalható ilyen jellegű ügyeket az alábbi táblázat számszerűsíti:

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

év	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírószági ítélet
2008	1	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	2	0	0
2012	1	0	0
2013	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A helyi rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözhetik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor. Teljes körű vizsgálatot a témában annak jellegéből adódóan lehetetlen végezni, de egyes részterületek tanulmányozása segítheti a problémák feltárását, segíthet a megoldási lehetőség megtalálásában

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben lévő nők számára nagyon fontos tényező az idő, ezért a várólistával működő szállók sok esetben nem tudnak azonnali segítséget nyújtani. Fontos a megfelelő tájékoztatás, és az igények és kapacitás összhangja.

Szentkirályon nincs a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás. A térségben elérhető ilyen szolgáltatásokat a lenti táblázat tartalmazza.

Az anyaoththonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaoththon/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények). Jellemzően ezen intézményeknél (a férőhelyek hiánya miatt főleg a téli időszakban) várólistás rendszer működik, ezért a férőhelyek száma mellett a jelenleg várólistán lévők számának szerepeltetésével pontosabb képet kapunk a témában.

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

év	önkormányzati anyaotthon a településen	önkormányzati anyaotthon a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a település 50 km-es körzetében
2008	0	1	0	1
2009	0	1	0	1
2010	0	1	0	1
2011	0	1	0	1
2012	0	1	0	1
2013	0	1	0	1

Forrás: Helyi
adatgyűjtés

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Hazánkban változatlanul alacsony – alig mozdul 10 % fölé - a nők aránya a parlamentben, miközben az Európai Parlamentben a magyar képviselő nők száma a többi tagország átlagánál magasabb. A szentkirályi képviselő testületben a 28 %-os részvételi arány rendkívül jónak mondható. Országos és helyi viszonylatban a közigazgatásban és a közalkalmazotti szférában jóval magasabb a nők aránya, és ezeken a területeken a nők vezetői szerephez is könnyebben jutnak.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	9	1	0	0	0	0
2009	9	1	0	0	0	0
2010	9	1	0	0	0	0
2011	5	2	0	0	0	0
2012	5	2	0	0	0	0
2013	5	2	0	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nagy hangsúlyt kell fektetni a terhes tanácsadásra, a kismamák fizikai és mentális állapotára, hiszen az nagyban befolyásolja születendő gyermekük egészségét. Szentkirályon a védőnő és az önszerveződő csoportként működő Baba-Mama Kör segíti ezt a tevékenységet.

A Falugondnokon Duna-Tisza közti Egyesülete Álomom a CSALÁD címmel TÁMOP-os projektet valósít meg több térségi településen, így Szentkirályon is. A projekt elsősorban képzéseket, közösségi rendezvényeket, szabadidős programokat szervez helyi és térségi szinten, melyek jó mentális és lelki hatással vannak a részvevő célcsoport tagjaira.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nőket egyoldalúan sújtó munkaerőpiaci, foglalkoztatásbeli hátrányok	A nők munkaerőpiaci integrációjának elősegítése, alternatív és atipikus foglalkoztatási formák támogatása.
A munkavállalás és a magánélet speciális konfliktusa a nők esetében	A gyermeknevelés és a háztartási munka megkönnyítését célzó támogatási rendszerek fejlesztése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói

nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői

Szentkirályon az időskorúak száma és aránya többé-kevésbé állandónak mondható az elmúlt öt év vonatkozásában:

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	226	303	529
2009	217	295	512
2010	212	291	503
2011	210	289	499
2012	221	297	518
2013	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Központi Statisztikai Hivatal 2011-re vonatkozó adatai szerint az említett esztendőben 1.1 millió nyugdíjas háztartásban 1.840.000 személy élt. Egy főre jutó éves nettó jövedelmük 1.053.000 Ft volt, ami az országos átlagjövedelem 106.5%-át tette ki. Elmondható tehát, hogy továbbra is a nyugdíjasok jövedelmi helyzete a legstabilabb a többi társadalmi csoporthoz viszonyítva, a folyamatosan biztosított és évről évre garantáltan

növekvő összegű ellátásuk miatt. Szentkirály tekintetében árnyalja ezt a képet, hogy jellemzően a tsz-ből nyugdíjba ment idősök jövedelmi viszonyai jóval alatta maradnak az országos átlagnak.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Ft. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői segély feltételeit a Ft. 30. §-a rögzíti.

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Magyarország foglalkoztatottsági mutatói közismerten gyengébbek az Európai Unió átlagos eredményeinél, az idősök foglalkoztatottsága pedig különösen nagy lemaradást mutat. Az Eurostat 2010-es adatai szerint, amíg Izlandon az 55-64 éves korosztály 80 %-a foglalkoztatott volt, Svédországban 70 %, addig nálunk ez az arány 33 % körül alakult, amivel csak Máltát és Lengyelországot sikerült megelőzni ebben a tekintetben.

Egyértelműen kijelenthető, hogy Magyarországon az 50 év felettiek rendkívül nehéz helyzetben vannak a munkaerő-piacon. Ugyanezt támasztják alá a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának Szentkirályra vonatkozó adatai is.

b) tevékeny idősor

Jelenleg nincs a településen olyan program, mely az idősök foglalkoztatását segítené elő.

A tanfolyamok, képzések vonatkozásában az Álom a CSALÁD TÁMOP-os projekt kapcsán viszont jelentős számban vettek részt a nyugdíjasok, idősök a meghirdetett programokon, képzéseken. Kíváncsún lennének hasonló projektek futtatása, egyes tevékenységek (klubok, öntevékeny körök) állandósítása.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

Szentkirály viszonylatában az idősök foglalkoztatási adatai nem kiugróak a többi korcsoportéhoz képest. A kérdés súlyát mégis az adja, hogy ők már sokkal nehezebben találnak újra munkát, mint a fiatal korosztály.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	40	1	3%	11	1	9%
2009	66	7	11%	25	3	12%
2010	67	6	9%	33	3	9%
2011	93	11	12%	48	6	13%
2012	74	4	5%	37	3	8%
2013	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: Helyi adatgyűjtés,
TeIR

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az idősök által igénybe vehető alapszolgáltatásokra és szakosított ellátási formák:

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére a hajléktalan személyek és a saját otthonukban élő, következőkben felsorolt személyek részére.

- tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,
- tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,
- harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek.

Igény szerint lehetőség van a napközbeni étkezésre is.

Szentkirályon nincs meg az infrastrukturális háttere az idősök nappali ellátásának. A lakosság ezirányú igényeit a környező településeken lehet kielégíteni. Az önkormányzat hosszú távú fejlesztési tervei között azonban szerepel ennek a feladatnak a helyben történő megoldása is.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás.

A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző időskorúak járadékában részesíti azt

- a 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át
- az egyedülálló, 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át
- az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át

Az időskorúak járadékában részesülők száma a településen az elmúlt öt év vonatkozásában kismértékben csökkent.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A közművelődéshez való hozzáférés biztosítása az idősebb korosztály számára nemcsak a kulturális értékek közvetítése szempontjából kiemelkedően fontos, de jelentős szerepet játszik a kulturális esélyegyenlőtlenség és a potenciális marginalizálódás veszélyének csökkentésében is. A közművelődési szolgáltatások a kultúrákövetítés elsődleges funkciója mellett hozzájárulnak a különböző készségek és kompetenciák fejlesztéséhez, a változó környezethez történő alkalmazkodás megkönnyítéséhez és az életminőség javításához is.

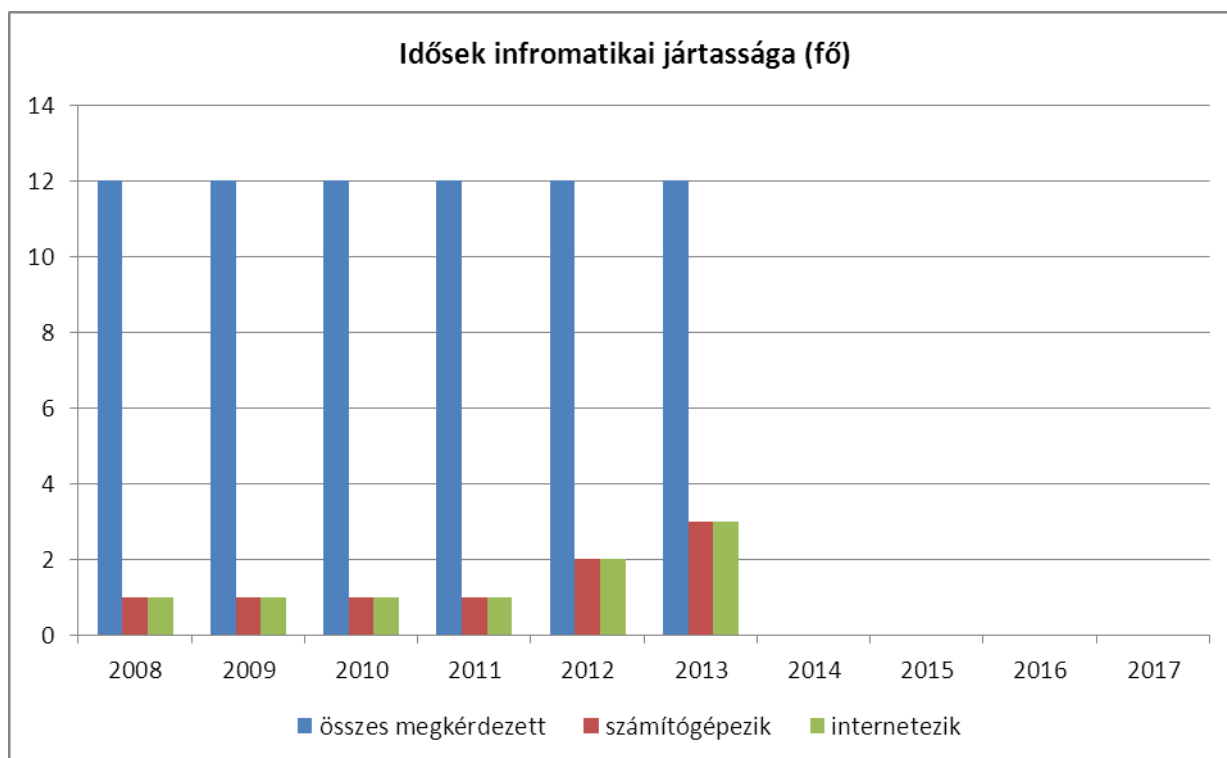
Szentkirályon talán ezt az egyetlen terület jelölhetjük meg, amely vonatkozásában az idősebb korosztály előnyt élvez, és számarányánál nagyobb súllyal képviselteti magát. Köszönhető ez a több szabadidőnek és a közösségi életre való nagyobb igénynek. Rendezvényeinken, programjainkon vagy akár a könyvtárban az idősök rendszeres jelen vannak.

c) idősök informatikai jártassága

Napjaink mindennapi életének egyik alapkövetelménye az informatikában való jártasság megszerzése. Ez alól a követelmény alól az idősebb nemzedék tagjai sem jelentenek kivételt, hiszen az informatikai jártasság hozzájárulhat a korosztály társadalmi kirekesztettség-érzésének csökkenéséhez, az új emberi kapcsolatok létesítéséhez, valamint a meglévő kapcsolatok ápolásához. További előnye ezen ismeretek birtoklásának, hogy elősegítheti a munkaerő-piacon való megjelenés esélyét, támogathatja a társadalmi integrációt, valamint egyszerűsítheti a hétköznapi ügyintézését is.

Az elmúlt egy évben Szentkirályon megszervezett két informatikai képzésen az 55 év felettiek aránya elérte a 30 %-ot, mely biztató adatnak tekinthető.

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Természetbeni juttatás: Szentkirályon már több éves hagyománya van, hogy Karácsony előtt minden 62. életévét betöltő szentkirályi lakos kb. 2000 Ft értékben élelmiszersomagot vagy élelmiszer utalványt kap.

Nyugdíjas bankett: Az idősek öntevékeny köre a Nyugdíjasklub évente egy alkalommal vacsorás beszélgető estét szervez, melyre a szomszéd települések csoportjait is meghívják.

Tanyagondnoki szolgálat: Az önkormányzat két tanyagondnoki szolgálatot tart fenn. Az ő feladatuk többek között a külterületen, magányosan élő idősek mindennapjainak megkönnyítése.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs a településen idősek otthona.	Önkormányzati és alapítványi összefogással infrastrukturális és szervezeti fejlesztések megvalósítása.
A mindennapi életet megkönnyítő szolgáltatások, valamint a szociális és egészségügyi ellátás javítandók.	Önkormányzati szervezeti fejlesztések.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Szentkirályon nem rendelkezünk pontos kimutatással a fogyatékos személyekről. Az alábbi adatok személyes információk és becslés alapján lettek megállapítva:

- mozgásszervi fogyatékos: 11 fő
- látási fogyatékos: 3 fő
- hallási fogyatékos: 4 fő
- értelmi fogyatékos: 2 fő

A településen nincs fogyatékos személyek nappali ellátására alkalmas intézmény, így ilyen ellátásban részesülő személy sem.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	49	0
2009	47	0
2010	44	0
2011	n.a.	0
2012	n.a.	0
2013	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy

b) elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
 - b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.
- (Ft. 57/B §.)

A közfoglalkoztatás nem speciálisan a fogyatékos személyek részére biztosított foglalkoztatási forma, bár nem kizárt, hogy fogyatékos személy is foglalkoztatásra kerül a rendszerben. A foglalkoztatást szervező nem tartja nyilván a fogyatékos személyeket, ezért az adatszolgáltatás illetve a foglalkoztatásba bevont fogyatékosok száma nem vizsgálható. Ennek ellenére megkísérelhető az adatgyűjtés a következők szerint

Aktuális jogszabály: - 2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról.

- 1998. évi XXVI. törvény A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 327/2011. (XII.29.) Korm. rendelet
- A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, továbbá az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól szóló 176/2005. (IX.2.) Korm. rendelet

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény

Információink szerint Szentkirályon senki nem foglalkoztat fogyatékos személyt. Megváltozott munkaképességű három fő dolgozik az önkormányzatnál.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékkal élőkre általánosságban településünkön nem jellemző a foglalkoztatotti státusz. Ennek elsősorban nem a hátrányos megkülönböztetés az oka, hanem a kevés helyi munkalehetőség. Helyzetük ebből a szempontból igen nehéznek mondható, jószerivel csak szűk körű önfoglalkoztatás jöhet szóba.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élők életvitelének támogatására nincs a településen sem intézményi, sem szolgáltatási háttér.

A kecskeméti székhelyű Bács-Kiskun Megyei Mozgássérültek Egyesülete eseti jelleggel szervez helyi rendezvényeket, programokat.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Ft. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzügyi juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapothoz eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

- aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

A lehetséges kedvezmények igénylése és rendszeres használata nem feltétlenül az önkormányzat bevonásával történik. Így nincs rálátásunk arra mennyien élnek a kedvezményekkel. Alapvetően a helyi közösség útján terjed, vagy célzottan, megszólítással kerül be a fogyatékos személy a kedvezményezettek közé.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékkal élő személyek jogait biztosítására vonatkozó Jogszabályi háttér.

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)-(2))

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7.)

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §)

Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz

nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §)

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt illeti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagylétszámú ápoló –gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokká.

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §).

Az önkormányzati tulajdonú középületek (polgármesteri hivatal, iskola, óvoda, gyógyszertár, orvosi rendelő, művelődési ház, faluház) mind részben akadálymentesítettek. Elsősorban a mozgássérültek közlekedését elősegítő fejlesztések (rampák, szélesebb, küszöbnélküli ajtók, mosdók) történtek, infokommunikációs vagy teljes akadálymentesítés egy épületben sem volt.

A szolgáltató és lakóépületek a mindenkorai törvényi előírások betartásával készültek, de alapvetően még nem tekinthetők akadálymentesítettnek.

A helyi foglalkoztatók tekintetében igen kevés információval rendelkezünk, többnyire itt is csak az alapszintű, mozgáskorlátozottak részére történő akadálymentesítettséggel találkozhatunk.

A közösségi közlekedés szinterei (buszmegállók), járdák, parkok akadálymentesítettsége nem jellemző a településen.

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	középfok									
	felsőfok									
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás									
	járó beteg szakellátás									
	alapellátás									
kulturális, művelődési intézmények		nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
önkormányzati, közigazgatási intézmény		nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség										
szociális ellátást nyújtó intézmények		nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

7.3.2. táblázat – Akadálymentesítés a foglalkozatóknál

	Igen/nem								
	Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
Szentkirály Ásványvíz Kft. - adminisztráció	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen foglalkoztatást végző vállalkozásoknál

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A középületek, közszolgáltatások, közterületek akadálymentesítettsége nem kielégítő.	Fejlesztési projektek indítása a hiányosságok pótlására.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Szentkirályon nem sok aktív civil szervezet működik, tevékenységük még nem tekinthető meghatározónak a mindennapok szempontjából. Több hivatalos szervezeti forma nélkül működő csoport is van azonban, melyek időszakosan, vagy akár hosszabb múltra visszatekintve is igen aktívan működik.

- *„Szentkirályért” Közalapítvány:* A Közalapítvány gyakorlatilag az önkormányzattal egyidős, 1990-óta gyűjt forrásokat az önkormányzati feladatellátás segítése érdekében. Minden évben a Közalapítvány rendezi meg a Falukarácsonyt.
- *Szentkirályi „Vágó János” Gazdakör:* A Gazdakör gyökerei az 1930-as évekhez vezethetők vissza. 1992-ben lett újra alapítva a helyi mezőgazdasági termelők által. Szakmai érdekképviselői szerv ugyan, de tevékenysége elsősorban kulturális jellegű: március 15-ben bankett, tanyatalálkozó, szüreti bál szervezése.
- *Szent Hubertus Vadásztársaság:* A 23 főből álló, több mint 5000 ha-on gazdálkodó egyesület egy vadőrt alkalmaz a vadgazdálkodás biztosítása érdekében. A területükön elsősorban apróvad - nyúl, fácán – található. Említésre méltó még az őzek, illetve ritkán vaddisznó vadászata.
- *Jitakyoei SE. (Sankukai Karate-Do):* A községben már több évtizedes múltra visszatekintő egyesület tagjai alkalmi bemutatók, illetve versenyek alkalmával mutatják be tudásukat.
- *Szentkirályi Ifjúsági Táncsoport:* Helyi szinten működő, hivatalos szervezeti kerettel nem rendelkező amatőr táncegyüttes. Jelenlegi taglétszáma 30 fő, akik a község 16 és 25 év közötti fiataljaiból kerülnek ki, de mivel a tánc- és mozgáskultúra oktatása már óvodás kortól kezdődően működik, ezért kb. 120 diák köthető a csoport tevékenységéhez.
- *Szentkirályi Ifjúsági Közhasznú Egyesület (SZIKE):* Az ifjúságot összefogó egyesület kulturális, közösségfejlesztő, közművelődés támogató célzattal jött létre. Tagjai és az érdeklődők részére rendszeresen szervez filmklubot, kártya- és nótaesteket.
- *Szentkirályi Polgárőr Szervezet:* A település közbiztonságát segítő egyesület több mint 60 tagot számlál. Napi szinten (elsősorban éjszaka) teljesítenek járőrszolgálatot, jó kapcsolatot ápolnak a rendőri szervekkel.

A településen a római-katolikus és református egyháznak vannak hívei. Mindkét felekezet aktív közösségi szereplő a falu életében: istentiszteleti alkalmakon kívül fiataloknak, időseknek, nagycsaládosoknak szerveznek rendezvényeket, közösségi együttléteket.

b) önkormányzati, nemzeti önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Közfeladatot a településen csak az önkormányzat lát el, de ezirányú tevékenységébe rendszeres vagy eseti jelleggel bevonja a fenti szervezeteket, csoportokat is:

„Szentkirályért” Közalapítvány: Szinte minden önkormányzati feladatban rész vesz, elsősorban a finanszírozási háttér támogatásával. Fő tevékenysége az helyi úthálózat karbantartása és fejlesztése.

Szentkirályi „Vágó János” Gazdakör: tevékenysége elsősorban kulturális jellegű, de az elmúlt években pályázati projektek megvalósításával az önkormányzat partnereként aktív részese lett

egyes közintézmények felújításának, fejlesztésének, illetve bekapcsolódott a földutak karbantartásába is.

Szent Hubertus Vadásztársaság: A szakirányú tevékenységén túl kulturális rendezvények szervezésében is részt vesz (vadászbál).

Jitakyoei SE. (Sankukai Karate-Do): Aktív szereplője az ifjúság egészséges életre való nevelésének és fontos szerepet vállal a szabadidős elfoglaltságok biztosítása terén is.

Szentkirályi Ifjúsági Táncsoport: Elsődlegesen kulturális tevékenységén túl, fő célja a fiatalság mozgáskultúrájának fejlesztése. A szentkirályi közösségi élet meghatározó szereplője.

Szentkirályi Ifjúsági Közhasznú Egyesület (SZIKE): Fő tevékenysége az ifjúság szabadidős programjainak megszervezése.

Szentkirályi Polgárőr Szervezet: Közbiztonsági, közrendi feladatokat lát el települési rendezvények esetében.

A római-katolikus és a református egyházközség rendszeresen szokott szervezni adománygyűjtést a mélyszegénységben élők részére. Ez lehet pénzbeli támogatás vagy pl. ruha adomány is.

Nemzetiségi, kisebbségi önkormányzat nincs a településen.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Szentkirály Község Önkormányzata közös önkormányzati hivatalt tart fenn Tiszaug Község Önkormányzatával. A két település lakossága a szervezeti átalakulásból az eddigi, közel egy éves tapasztalat alapján nem sokat érzett még. Az ügyintézés feltételei nem sokat változtak a megszokott rendszerhez képest.

A település a Tiszakécskei Járásba tartozik. Heti egy alkalommal segíti a járási hatáskörbe került ügyek intézését egy a polgármesteri hivatalban elérhető ügyintéző.

Szentkirály Község Önkormányzata tagja az Aranyhomok Kistérségfejlesztési Egyesületnek és a LEADER HACS jogcímbirtokos Homokhátság Fejlődéséért Vidékfejlesztési Egyesületnek. Mindkét szervezet a terület és vidékfejlesztés tárgykörében tevékenykedve segíti a térség fejlesztési terveinek megvalósulását.

A Kecskemét és Térsége Többcélú Társulás 2012. decemberében szűnt meg. Sokrétű feladatellátása (pl. oktatás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, könyvtári szolgáltatás, családsegítés, stb.) megszűntével a feladatok jó része visszakerült önkormányzati kézbe. Hét éves működése alatti tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy egyes feladatokat továbbra is célszerű lenne társult formában ellátni.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségi, kisebbségi önkormányzat nincs a településen.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A fent részletesen ismertetett civil szervezetek közül egyiknek sem fő profilja a célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenység. Eseti jelleggel, egy-egy pályázati projekt kapcsán kerül előtérbe olyan tevékenységelem, mely szolgálja a településen az esélyegyenlőség előmozdítását. Pl.: a Vágó János Gazdakör által felújított játszótér, Művelődési Ház, a Szentkirályért Közalapítvány által meghirdetett ösztöndíj pályázat.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

Szentkirály legtöbb cége rendszeres adományozója a Szentkirályért Közalapítványnak, mely anyagi támogatásával jelentős mértékben elősegíti az önkormányzati feladatellátást pl. az útfenntartás, nevelési-oktatási, kulturális, szociális és egészségügyi ellátás területén.

A település legnagyobb vállalkozása a Szentkirályi Ásványvíz Kft. A cég egyik kiemelendő tevékenysége a helyi iskola támogatása: tanulmányi ösztönző program tárgyi jutalommal.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A HEP elkészítése során az esélyegyenlőségi felelős koordinálásában Esélyegyenlőségi Fórum került összehívásra. Az esélyegyenlőségi fórum résztvevői voltak:

- jegyző, polgármester, esélyegyenlőségi felelős,
- intézményvezetők,
- háziorvos, védőnő, tanyagondnokok, családgondozó,
- Szentkirályi Vágó János Gazdakör, Szentkirályi Ifjúsági Közhasznú Egyesület,
- Szentkirályi Római-katolikus Egyházközség, Szentkirályi Református Egyházközség,
- lakossági érdeklődők

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az Esélyegyenlőségi Fórum két alkalommal ült össze: 2013. május 24-én és 2013. június 28-án. Ez alkalmakkor megvitatta a program egyes elemeit, illetve javaslatot tett az Intézkedési Terv fejlesztési irányaira. Az fórumok nyilvánosak voltak, keretükben lehetőség nyílt a lakossági véleménynyilvánításra is.

A megszerkesztett Helyi Esélyegyenlőségi Programot Szentkirály Község Önkormányzatának Képviselő-testület első olvasatban 2013. augusztus 2-án, nyilvános ülésen tárgyalta meg és fogadta el. A beérkezett javaslatok bedolgozása után a végleges változat várhatóan a képviselő-testület 2013. novemberi ülésén kerül elfogadásra.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

1.1. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A célcsoportot fokozottan érintő munkanélküliség, állandó jövedelem hiánya. - Munkanélküliség	Komplex és célzott képzési-foglalkoztatási programok kidolgozása és végrehajtása, melyben az oktatás és foglalkoztatás a mélyszegénységben élők speciális igényeinek megfelelően kerül kivitelezésre – Felzárkóztató képzési-foglalkoztatási program
	Mentális, életvezetési és lelki problémák. – Életvezetési problémák	Mentorok által irányított közösségi nevelési programok – Közösségi nevelési program
Gyermekek	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerek nagy aránya. – Hátrányos helyzet	A szülők munkanélküliségének csökkentésére, életvezetési tanácsadására irányuló komplex programok - Felzárkóztató képzési-foglalkoztatási program
	Bölcsőde, családi napközi hiánya.	Önkormányzati intézményfejlesztés pályázati forrásból, családi napközi indításához információ biztosítása a potenciális vállalkozók részére – Bölcsődei kapacitás fejlesztése
Nők	A nőket egyoldalúan sújtó munkaerőpiaci, foglalkoztatásbeli hátrányok – Női foglalkoztatásbeli hátrányok	A nők munkaerőpiaci integrációjának elősegítése, alternatív és atipikus foglalkoztatási formák támogatása – Nők munkaerőpiaci integrációja
	A munkavállalás és a magánélet speciális konfliktusa a nők esetében – Női munkavállalás és magánélet	A gyermeknevelés és a háztartási munka megkönnyítését célzó támogatási rendszerek fejlesztése – Dolgozó nők támogatási programja
Idősek	Nincs a településen idősek otthona.	Önkormányzati és alapítványi összefogással infrastrukturális és szervezeti fejlesztések megvalósítása. – Idősek otthona létesítése
	A mindennapi életet megkönnyítő szolgáltatások, valamint a szociális és egészségügyi ellátás javítandók. – Idősek ellátásának javítása	Önkormányzati szervezeti fejlesztések. – Idősek ellátásának szervezeti fejlesztése
Fogyatékkal élők	A középületek, közszolgáltatások, közterületek akadálymentesítettsége nem kielégítő. - Akadálymentesítés	Fejlesztési projektek indítása a hiányosságok pótlására. – Középületek akadálymentesítése

1.2. A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Felzárkóztató képzési-foglalkoztatási program	Bevont aktorok, partnerek: Önkormányzat (tanyagondnokok), Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Munkaügyi Központja, TKKI Felelős: Szentkirály Község Önkormányzata
	Közösségi nevelési program	Bevont aktorok, partnerek: Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Munkaügyi Központja, TKKI Felelős: Szentkirály Község Önkormányzata
Gyermekek	Felzárkóztató képzési-foglalkoztatási program	Bevont aktorok, partnerek: Önkormányzat (tanyagondnokok), Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Munkaügyi Központja, TKKI Felelős: Szentkirály Község Önkormányzata
	Bölcsődei kapacitás fejlesztése	Bevont aktorok, partnerek: Szentkirályi Napközi Otthonos Óvoda, Szentkirályért Közalapítvány, helyi civil szervezetek, magánszemélyek Felelős: Szentkirály Község Önkormányzata
Nők	Nők munkaerőpiaci integrációja	Bevont aktorok, partnerek: Önkormányzat (konyha), Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Munkaügyi Központja, TKKI Felelős: Szentkirály Község Önkormányzata
	Dolgozó nők támogatási programja	Bevont aktorok, partnerek: Önkormányzat (Művelődési Ház), Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Munkaügyi Központja, érintett civil és egyházi szervezetek Felelős: Szentkirály Község Önkormányzata
Idősek	Idősek otthona létesítése	Bevont aktorok, partnerek: Szentkirályért Közalapítvány, létesítendő civil szervezet (alapítvány), szakhatóságok Felelős: Szentkirály Község Önkormányzata
	Idősek ellátásának szervezeti fejlesztése	Bevont aktorok, partnerek: Önkormányzat (tanyagondnokok, házi segítségnyújtás), érintett civil szervezetek Felelős: Szentkirály Község Önkormányzata
Fogyatékkal élők	Középületek akadálymentesítése	Bevont aktorok, partnerek: helyi és térségi civil szervezetek (Szentkirály Vágó János Gazdakör, SZIKE, Mozgáskorlátozottak Bács-Kiskun Megyei Egyesülete), szakhatóságok Felelős: Szentkirály Község Önkormányzata

1.3. Jövőképünk

Szentkirály Község Önkormányzata jövőbeni fejlesztéseiben úgy irányítja, hogy képes legyen kiaknázni az adottságaiban rendelkezésre álló erőforrásokat, s ez által lehetőségeihez mértén törekedjen az önfenntartás fokozására a gazdasági- és társadalmi élet, valamint a települési környezet különböző területein. Fejlesztéseink megvalósítása során különösen kiemelt területnek tekintjük a gyerekek testi-lelki egészségét és fejlődését, fontos tartjuk a nők foglalkoztatásának megkönnyítését és a mélyszegénységben élők felzárkóztatását, gondoskodni kívánunk az idősek megfelelő ellátásról és megkönnyíteni a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz való hozzájutását.

1.4. Az intézkedési területek részletes kifejtése

I.1. és II.1. Intézkedés:

Intézkedés címe:	Felzárkóztató képzési-foglalkoztatási program
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A mélyszegénységben élők és tartós munkanélküliek nem rendelkeznek állandó jövedelemforrással: ez a gazdaságilag inaktív rétegnek sem képzettsége, sem tőkeereje és lassan már akaratereje sincs ahhoz, hogy helyzetén változtasson. Problémakörük egymással összefüggő, részenként nem változtatható rendszert alkot, melyben csak komplex módot, alapvető szemléletváltással és huzamosabb idejű külső támogatással érhető el eredmény. A gyermekek körében 30 % feletti a hátrányos helyzetű: alapvetően a fenti réteg gyermekei alkotják a HHH-s gyerekek zömét. Őket és a kevésbé elesett, de hátrányos helyzetű társaikat a szülők átformálása útján lehet felemelni.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövid távú célok: alapkompenciák szintre hozatala, tudásfejlesztés Középtávú célok: helyi önkormányzati foglalkoztatás feltételeinek megteremtése Hosszú távú célok: helyi munkahelyek létrehozása a vállalkozói szférában
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. a bevonható célcsoport pontos feltérképezése, elérési módjának kidolgozása, motiváció megteremtése 2. képzési programok beindítása 3. helyi termék előállítás önkormányzati keretek között 4. az életképes tevékenységek továbbfejlesztése a piaci viszonyok szintjére
Résztvevők és felelős	mélyszegénységben élő, elsősorban külterületi lakosok Szentkirály Község Önkormányzata
Partnerek	Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Munkaügyi Központja, TKKI
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2014.10.01. 2. 2015.01.01. 3. 2015.04.01. 4. 2018.01.01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: képzési programokat sikeresen elvégzők száma – 20 fő Közép távon: foglalkoztatásban bevontak száma – 10 fő Hosszú távon: piaci viszonyok között elhelyezkedők száma – 5 fő Fenntarthatóság: a folyamat alapvetően csak külső forrás bevonásával fenntartható, önfenntartóvá csak kb. 2-3 év múlva tehető
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Pályázati forrás bevonhatósága: profi pályázatíró csapat. - A célcsoport motivációja: a továbbfoglalkoztatás lehetőségei szerinti garantálása. - A potenciális munkaadók motivációja: szerződészerű teljesítés kikényszerítése a képzést vállaló szervezettől.
Szükséges erőforrások	EU támogatás.

I.2. Intézkedés:

Intézkedés címe:	Közösségi nevelési program
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A mélyszegénységben élők mentálisan és lelkileg sem alkalmasak közvetlenül foglalkoztatásra. Lelki állapotukat, életvezetési, önmenedzselési képességeiket befogadó szintre kell felhozni.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövid távú célok: adott célcsoporton belül közösség létrehozása Középtávú célok: kitörési pontok bemutatása, képességfejlesztés Hosszú távú célok: piacképes munkavállalói attitűd elérése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Célcsoport becsatornázása, elérési utak, módszerek meghatározása. 2. Közösségi képzési programok beindítása, gyakorlati mentorok bevonása
Résztvevők és felelős	mélyszegénységben élők, Szentkirály Község Önkormányzata
Partnerek	Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Munkaügyi Központja, TKKI
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2014.07.01. 2. 2014.09.01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: 1-2-3 fejlesztőcsoport létrehozása Közép távon: képzési programokat sikeresen elvégzők száma – 20 fő Hosszú távon: piaci viszonyok között munkát találók száma – 10 fő Fenntarthatóság: a program nem termel bevételt, csak külső forrás bevonásával fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- A célcsoport motiváció: a kitörési lehetőség bemutatása.
Szükséges erőforrások	EU támogatás

II.2. Intézkedés:

Intézkedés címe:	Bölcsődei kapacitás fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen nem megoldott a 2,5 év alatti gyermekek napközbeni elhelyezése, így a GYES-ről dolgozni visszatérő anyukák, még kedvező foglalkoztatási lehetőség esetén sem biztos, hogy munkába tudnak állni.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövid távú célok: konkrét fejlesztési irány meghatározása Középtávú célok: infrastrukturális háttér kiépítése Hosszú távú célok: szervezeti háttér felállítása, működtetési feltételek kialakítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Megvalósíthatósági tanulmányok elkészítése: bölcsőde vagy családi napközi 2. Infrastruktúra kialakítása pályázati források bevonásával 3. Humán erőforrás képzése, szervezeti rendszer felállítása, működés
Résztvevők és felelős	Kisgyermekes szülők, Szentkirály Község Önkormányzata
Partnerek	Szentkirályi Napközi Otthonos Óvoda, Szentkirályért Közalapítvány, helyi civil szervezetek, magánszemélyek
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2014.10.01. 2. 2015.02.01. 3. 2015.09.01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: kidolgozott alternatívák száma Közép távon: létrehozott bölcsődei férőhelyek száma – 20 fő Hosszú távon: működtetett bölcsődei ellátást biztosító intézmény – 1 (- 2) db Fenntarthatóság: A fejlesztés megvalósításához mindenképpen külső forrás bevonása szükséges. A fenntartás normatív támogatásból és felhasználói hozzájárulásból megoldható.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- elérhető pályázati forrás hiánya: széleskörű előkészítés és információgyűjtés - fizetőképes kereslet hiánya: alapítványi támogatás bevonása a szülői hozzájárulás csökkentése érdekében
Szükséges erőforrások	EU támogatás, önkormányzati önerő

III.1. Intézkedés:

Intézkedés címe:	Nők munkaerőpiaci integrációja
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kevés a nők számára igénybe vehető rugalmas, részmunkaidős foglalkoztatás. A nők a munkaerőpiacon családi kötöttségeik miatt hátrányt szenvednek.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövid távú célok: a nők és a foglalkoztatók érdekeinek pontos feltárása, megállapítása Középtávú célok: helyi alternatívák kidolgozása a meghatározott problémakörökre Hosszú távú célok: több rugalmas munkaidő beosztásban ellátható munkakör helyben
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Konferencia megszervezése az adott témakörben 2. Tanulmány elkészítése a konferencia megállapításaiból. 3. Gyakorlatban alkalmazható módszerek kidolgozása a fellelt helyi problémák megoldására.
Résztvevők és felelős	érintett civil szervezetek, térségi foglalkoztatók, lakosság Szentkirály Község Önkormányzata
Partnerek	Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Munkaügyi Központja, TKKI, érintett civil szervezetek,
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2014.03.01. 2. 2014.08.01. 3. 2015.01.01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: megszervezett konferencia – 1 db Közép távon: elkészített tanulmány – 1 db Hosszú távon: foglalkoztatott nők számának emelkedése – 5 % Fenntarthatóság: a projekt megvalósítása külső forrást igényel, de a fenntartása már forrásbevonás nélkül, önkormányzati gesztorság keretében ellátható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- elérhető pályázati forrás hiánya - érdektelenség a célcsoportok részéről (elsősorban foglalkoztatók): önkormányzati hatáskörben történő információ továbbítás
Szükséges erőforrások	EU támogatás.

III.2. Intézkedés:

Intézkedés címe:	Dolgozó nők támogatási programja
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A női életpályát nem tolerálja a mai munkaerőpiac: a szülés, gyermeknevelés, házimunka többlet terheket jelent, mely sok esetben bezárkózó, depresszív tüneteket eredményez, s így csökkenti az adott személy életminőségét, hatékonyságát.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövid távú célok: a problémák részleteinek beazonosítása Középtávú célok: megoldási javaslatok kidolgozása Hosszú távú célok: jó gyakorlatok átvétele, meghonosítása a nők és foglalkoztatók körében
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Széles körű fórumok megszervezése a szakértő moderátorok bevonásával. 2. Jó gyakorlatok feltárása, megismertetése a célcsoport körében
Résztvevők és felelős	érintett civil szervezetek, lakosság, munkáltatók, Szentkirály Község Önkormányzata
Partnerek	Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Munkaügyi Központja, érintett civil és egyházi szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2015.02.01. 2. 2015.06.01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: megszervezett fórumok száma – 3 db Közép távon: bemutatott jó gyakorlatok száma – 5 db Hosszú távon: programba bevont nők száma – 100 fő Fenntarthatóság: a projekt megvalósítása külső forrást igényel, de a fenntartása már forrásbevonás nélkül, önkormányzati gesztorság keretében ellátható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- elérhető pályázati forrás hiánya - érdektelenség a célcsoportok részéről
Szükséges erőforrások	EU támogatás.

IV.1. Intézkedés:

Intézkedés címe:	Idősek otthona létesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen nincs az idősek nappali ellátását megoldó intézmény. Az elérhető otthonok a környező településeken telítettek, a helyi lakosság ezirányú igénye a jelenlegi viszonyok mellett nehezen kielégíthető.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövid távú célok: Előzetes igények pontos feltérképezése, intézményi formák, működtetési módok megvizsgálása. Középtávú célok: Infrastrukturális háttér kialakítása Hosszú távú célok: Működtetés szervezeti bázisának létrehozása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Megvalósíthatósági tanulmány 2. Működtető alapítvány létrehozása 3. Az otthon létesítési, kialakítási munkáinak elvégzése. 4. Működtetés szervezeti rendszerének kialakítása.
Résztvevők és felelős	érintett civil szervezetek, lakosság, Szentkirály Község Önkormányzata
Partnerek	Szentkirályért Közalapítvány, létesítendő civil szervezet (alapítvány), szakhatóságok
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2014.05.01. 2. 2014.06.01. 3. 2015.02.01. 4. 2015.10.01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: megvalósíthatósági tanulmány – 1 db, létrehozott alapítvány -1 db Közép távon: létrehozott idősek otthona – 1 db Hosszú távon: fenntartott férőhelyek száma – 30 fő Fenntarthatóság: a projekt fenntartása normatív támogatásból és a lakók hozzájárulásából megoldható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- célzott pályázati forrás hiánya: - kihasználatlan férőhelyek: marketing, reklám-tevékenység a környező településeken
Szükséges erőforrások	EU támogatás, alapítványi önerő

IV.2. Intézkedés:

Intézkedés címe:	Idősek ellátásának szervezeti fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A meglévő szervezeti keretek nem képesek ellátni a felmerült igényeket. Kapacitásbővítésük, új szolgáltatási formák (jelzőrendszeres házi segítségnyújtás) bevezetése indokolt.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövid távú célok: ellátottak körének bővítése Középtávú célok: ellátási formák körének bővítése Hosszú távú célok: fenntartás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Jelenlegi ápolási lehetőségek és a tárgyi, valamint humán infrastruktúra tükrében a szükségletek és igények felmérése. 2. Személyi állomány bővítése. 3. Új ellátási formák szervezeti hátterének felállítása, szakképesítések, engedélyek megszerzése.
Résztvevők és felelős	érintett egészségügyi intézmények és civil szervezetek, Szentkirály Község Önkormányzata
Partnerek	érintett civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2014.06.01. 2. 2014.10.01. 3. 2015.01.01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: új foglalkoztatottak száma – 2 fő Közép távon: bevezetett új ellátási formák – 1 db Hosszú távon: ellátottak körének bővítése – 40 fő Fenntarthatóság: a projekt fenntarthatóság az önkormányzat szervezeti keretein belül, állami normatívából tervezetten megoldható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- nehezen teljesíthető szabályozási feltételek - pályázati forrás hiánya - érdektelenség a célcsoport részéről
Szükséges erőforrások	EU támogatás.

V.1. Intézkedés:

Intézkedés címe:	Középületek akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A középületek, közterületek akadálymentesítettsége a településen csak részlegesen, vagy egyáltalán nem megoldott.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövid távú célok: Prioritási sor felállítása a szükséges beruházások (intézmények, közterületek) tekintetében. Hosszú távú célok: pályázati források bevonásával a fejlesztések ütemezett megvalósítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Megvalósíthatósági tanulmány: felmérés a meglévő adottságokról hiányosságok kimutatása, prioritási sor felállítása. 2. Pályázati források igénybevétele a szükséges beruházási elemek megvalósítása
Résztvevők és felelős	Szentkirály Község Önkormányzata
Partnerek	helyi és térségi civil szervezetek (Szentkirály Vágó János Gazdakör, SZIKE, Mozgáskorlátozottak Bács-Kiskun Megyei Egyesülete), szakhatóságok
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2014.05.01. 2. 2017.01.01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: megvalósíthatósági tanulmány – 1db Közép távon: akadálymentesített épület – 2 db Hosszú távon: akadálymentesített épület – 5 db Fenntarthatóság: a projekt megvalósítása csak pályázati forrás bevonásával elképzelhető, fenntartása azonban a mindenkori önkormányzati költségvetés terhére saját forrásból megoldható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- elégtelen pályázati forrás
Szükséges erőforrások	EU támogatás.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
I.1.	Felzárkóztató képzési-foglalkoztatási program	munkanélküliség	rendszeres jövedelemhez való juttatás	munkahelyteremtés, képzés, foglalkoztatottság növelése	1. a bevonható célcsoport pontos feltérképezése, elérési módjának kidolgozása, motiváció megteremtése 2. képzési programok beindítása 3. helyi termék előállítás önkormányzati keretek között 4. az életképes tevékenységek továbbfejlesztése a piaci viszonyok szintjére	Szentkirály Község Önkormányzata	1. 2014.10.01. 2. 2015.01.01. 3. 2015.04.01. 4. 2018.01.01.	-képzési programokat sikeresen elvégzők száma – 20 fő -foglalkoztatásba bevontak száma – 10 fő -piaci viszonyok között elhelyezkedők száma – 5 fő	EU támogatás.	A folyamat alapvetően csak külső forrás bevonásával fenntartható, önfenntartóvá csak kb. 2-3 év múlva tehető.
I.2.	Közösségi nevelési program	életvezetési problémák	piacképes munkavállalói attitűd elérése	képzés, képességfejlesztés, foglalkoztatottság növelése	1. Célcsoport becsatornázása, elérési utak, módszerek meghatározása. 2. Közösségi képzési programok beindítása, gyakorlati mentorok bevonása	Szentkirály Község Önkormányzata	1. 2014.07.01. 2. 2014.09.01.	-1-2-3 fejlesztőcsoport létrehozása -képzési programokat sikeresen elvégzők száma – 20 fő -piaci viszonyok között munkát találók száma – 10 fő	EU támogatás	A program nem termel bevételt, csak külső forrás bevonásával fenntartható.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
II.1.	Felzárkóztató képzési-	hátrányos és halmozottan	hátrányos helyzetű gyerekek	munkahelyteremtés, képzés,	1. a bevonható célcsoport	Szentkirály Község Önkormányzata	1. 2014.10.01.	-képzési programokat	EU támogatás.	a folyamat alapvetően csak

	foglalkoztatási program	hátrányos helyzet nagy aránya	arányának csökkentése	foglalkoztatottság növelése	pontos feltérképezése, elérési módjának kidolgozása, motiváció megteremtése 2. képzési programok beindítása 3. helyi termék előállítás önkormányzati keretek között 4. az életképes tevékenységek továbbfejlesztése a piaci viszonyok szintjére		2. 2015.01.01. 3. 2015.04.01. 4. 2018.01.01	sikeresen elvégzők száma – 20 fő -foglalkoztatásba bevontak száma – 10 fő -piaci viszonyok között elhelyezkedők száma – 5 fő		külső forrás bevonásával fenntartható, önfenntartóvá csak kb. 2-3 év múlva tehető
II.2.	Bölcsődei kapacitás fejlesztése	bölcsőde, családi napközi hiánya	2,5 év alatti gyerekek napközbeni ellátásnak megoldása	foglalkoztatottság növelése	1. Megvalósíthatósági tanulmányok elkészítése: bölcsőde vagy családi napközi 2. Infrastruktúra kialakítása pályázati források bevonásával 3. Humán erőforrás képzése, szervezeti rendszer felállítása, működés	Szentkirály Község Önkormányzata	1. 2014.10.01. 2. 2015.02.01. 3. 2015.09.01.	-kidolgozott alternatívák száma -létrehozott bölcsődei férőhelyek száma – 20 fő -működtetett bölcsődei ellátást biztosító intézmény – 1 (- 2) db	EU támogatás, önkormányzati önerő	A fejlesztés megvalósításához mindenképpen külső forrás bevonása szükséges. A fenntartás normatív támogatásból és felhasználói hozzájárulásból megoldható.
III. A nők esélyegyenlősége										
III.1.	Nők munkaerőpiaci integrációja	női foglalkoztatásbeli hátrányok	nők elhelyezkedésének elősegítése	foglalkoztatottság növelése	1. Konferencia megszervezése az adott témakörben 2. Tanulmány elkészítése a konferencia megállapításaiból 3. Gyakorlatban alkalmazható módszerek	Szentkirály Község Önkormányzata	1. 2014.03.01. 2. 2014.08.01. 3. 2015.01.01.	-megszervezett konferencia – 1 db -elkészített tanulmány – 1 db -foglalkoztatott nők számának emelkedése – 5 %	EU támogatás	A projekt megvalósítása külső forrást igényel, de a fenntartása már forrásbevonás nélkül, önkormányzati gesztorság keretében ellátható.

					kidolgozása a fellelt helyi problémák megoldására.					
III.2.	Dolgozó nők támogatási programja	női munkavállalás és magánélet egyensúlytalanságai	dolgozó nők terheinek csökkentése	versenyképesség	1. Széles körű fórumok megszervezése a szakértő moderátorok bevonásával. 2. Jó gyakorlatok feltárása, megismertetése a célcsoport körében	Szentkirály Község Önkormányzata	1. 2015.02.01. 2. 2015.06.01.	-megszervezett fórumok száma – 3 db -bemutatott jó gyakorlatok száma – 5 db -programba bevont nők száma – 100 fő	EU támogatás	A projekt megvalósítása külső forrást igényel, de a fenntartása már forrásbevonás nélkül, önkormányzati gesztorság keretében ellátható.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
IV.1.	Idősek otthona létesítése	nincs a településen idősek otthona.	idősek nappali ellátása	szociális ellátás fejlesztése	1. Megvalósíthatósági tanulmány 2. Működtető alapítvány létrehozása 3. Az otthon létesítési, kialakítási munkáinak elvégzése. 4. Működtetés szervezeti rendszerének kialakítása.	Szentkirály Község Önkormányzata	1. 2014.05.01. 2. 2014.06.01. 3. 2015.02.01. 4. 2015.10.01.	- megvalósíthatósági tanulmány – 1 db, -létrehozott alapítvány - 1 db -létrehozott idősek otthona – 1 db -fenntartott férőhelyek száma – 30 fő	EU támogatás, alapítványi önerő	A projekt fenntartása normatív támogatásból és a lakók hozzájárulásából megoldható.
IV.2.	Idősek ellátásának szervezeti fejlesztése	idősek ellátásának javítandó	idősek ellátásának javítása	szociális ellátás fejlesztése	1. Jelenlegi ápolási lehetőségek és a tárgyi, valamint humán infrastruktúra tükrében a szükségletek és igények felmérése. 2. Személyi állomány bővítése. 3. Új ellátási formák szervezeti hátterének felállítása, szakképesítések,	Szentkirály Község Önkormányzata	1. 2014.06.01. 2. 2014.10.01. 3. 2015.01.01.	-új foglalkoztatottak száma – 2 fő -bevezetett új ellátási formák – 1 db -ellátottak körének bővítése – 40 fő	EU támogatás	A projekt fenntarthatóság az önkormányzat szervezeti keretein belül, állami normatívából tervezetten megoldható.

					engedélyek megszerzése.					
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
V.1.	Középületek akadálymentesítése	középületek, közterületek csak részlegesen akadálymentesítettek	akadálymentesítés	szociális ellátás fejlesztése	1. Megvalósíthatósági tanulmány: felmérés a meglévő adottságokról hiányosságok kimutatása, prioritási sor felállítása. 2. Pályázati források igénybevétele a szükséges beruházási elemek megvalósítása	Szentkirály Község Önkormányzata	1. 2014.05.01. 2. 2017.01.01.-	megvalósíthatósági tanulmány – 1db - akadálymentesített épület – 2 db - akadálymentesített épület – 5 db	EU támogatás	A projekt megvalósítása csak pályázati forrás bevonásával elképzelhető, fenntartása azonban a mindenkori önkormányzati költségvetés terhére saját forrásból megoldható.

3. Megvalósítás

3.1. A megvalósítás előkészítése

Szentkirály Község Önkormányzata az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket, cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

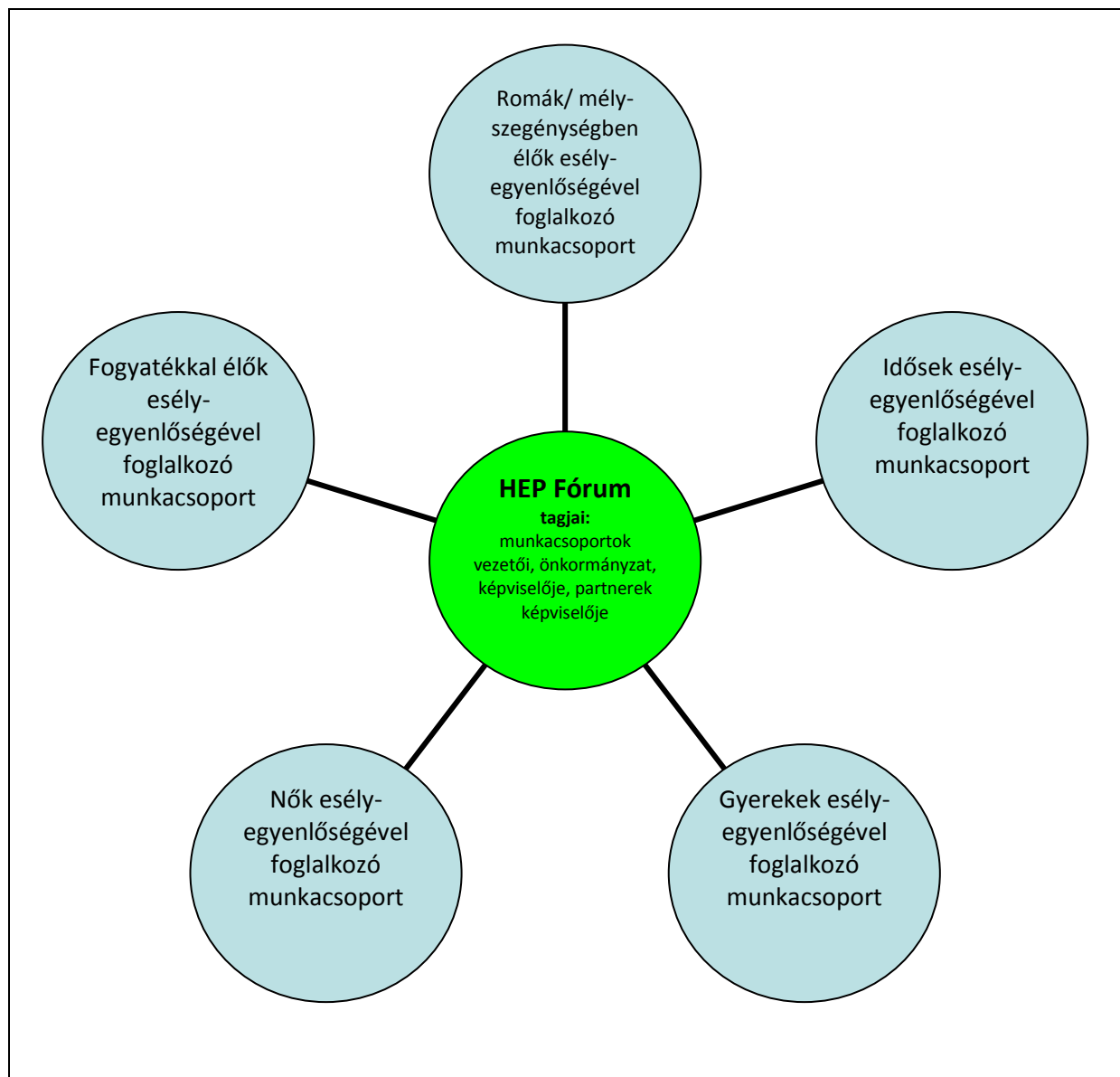
3.2. A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

3.3. Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4. Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5. Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről az esélyegyenlőségi felelős felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői:

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

3.6. Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Szentkirály Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Szentkirály Község Önkormányzata képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és/2013. számú határozatával elfogadta.

Dátum: Szentkirály,

Aláírás

Szentkirály Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

a Szentkirályi Általános Iskola és Zeneiskola képviseletében:

Dátum: Szentkirály

Partner aláírás

a Szentkirályért Közalapítvány képviseletében:

Dátum: Szentkirály,

Partner aláírás

a Szentkirályért „Vágó János” Gazdakör képviseletében:

Dátum: Szentkirály

Partner aláírás

a Szentkirályért Ifjúsági Közhasznú Egyesület képviseletében:

Dátum: Szentkirály

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék⁸

NÉV ⁹	HEP részei ¹⁰									Aláírás ¹¹
	I.1.	I.2.	II.1.	II.2.	III.1	III.2.	IV.1.	IV.2.	V.1.	
Szabó Gellért polgármester	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr. Lajos Krisztina aljegyző	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Katzné Almási Zsuzsanna igazgató	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Ádámné Maróti Erika mb.intézményvezető	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Os báthné Rauscher Erika védőnő	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr. Szűcs Zsolt házi orvos	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Kovácsné Lázár Ilona tanyagondnok	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Pekár Renáta családgyógyász	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Vörös Dezső elnök	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Kovács István kuratóriumi elnök	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Gyurján Rajmund elnök	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

⁸ Ez a jegyzék – mint a HEP mellélete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁹ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

¹⁰ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

¹¹ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.